GENEL-İŞ

emek

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

YÜCEL YAMAN KÜTÜPHANESİ

üzüntülüyüz...

ADANA ŞUBE BAŞKANIMIZ NİYAZİ YÜCESU'YU YİTİRDİK

TÜSTAV

15 günün takvimi

11 OCAK 1975 - CUMARTESİ

- Öğretmenlere saldırılar üzerine TÖB-DER Cumhurbaşkanına başvurdu.
- Assubaylar yan ödeme kararnamesi ile mağdur duruma düştüklerini ileri sürüyorlar.
- Kars'ın bir köyünde çıkan yangında üç kardeş yanarak can verdi.
- Ankara'da bir mühendisin karakolda dövüldüğü ileri sürüldü.
- Adana ve Mersin'de sekiz sendika faşist eylemleri kınadı.
- Libya'da vasıflı işçilerimiz 3-9, vasıfsız olanlar ise 2-5 bin Türk Lirası ücret alacak

12 OCAK 1975 - PAZAR

- Yüksek düzeyde bir CİA yetkilisi olan Harris, Ankara Büyükelçiliğine danışman olarak atandı.
- Callud, "Bir saldırı olursa Libya bütün askeri olanaklarını Türkiye emrine verecek" dedi.
- Aydınlık Dergisi arandı, "Örgütsel çalışma" gerekçesiyle 50'ye yakın kişi gözaltına alındı.

13 OCAK 1975 - PAZARTESİ

- CHP Genel Başkanı Ecevit, kıta sahanlığı konusunda hükümeti görevini ihmal etmekle suçladı.
- Averof'un tehditlerini ciddi bulmayan Irmak, "Ege'yi Yunan denizi olarak kabul edemeyiz" dedi.
- Maliye Bakanlığı şeker ithali yerine fiyatlara zam önerdi.
- Demirel'in zaman kazanmak için Devlet Başkanıyle polemiğe girme çabasında olduğu öne sürülüyor.

14 OCAK 1975 - SALI

- Ecevit'e cevap veren Irmak: "Ege'de haklarımızı her vasıta ile korumaya kararlıyız." dedi.
- Enerji Bakanı Erhan Işıl: "Yabancı petrol şirketleri petrol vermezse rafineri devletçe işletilir" dedi.
- Ege Ekici Tütün Piyasası 33 lira baş fiyatla açıldı, kalitenin bu yıl daha iyi olduğu belirtildi.
- Batı Almanya'da işsizlikle birlikte yabancı işçi düşmanlığı da artmaya başladı.

15 OCAK 1975 - ÇARŞAMBA

- TGS: "Türk-İş kendisini yenilemek için bir İşçi Kurultayı toplamalıdır."
- Ülkü Ocaklr öğrencilerin bastığı Bursa Eğitim Enstitüsü 4 gün tatil edildi.
- Meyak'ta memurların 3 milyar lirası birikti.
- İngiltere Hükümeti cevap verdi; Üslerdeki Türkler serbest bırakılacak.
- Kıbrıs'ın Ankara Elçisi Rum yönetiminden maaş almaya devam ediyor.
- Ege'de petrol aramak için kiralanan ve günde 10 bin Dolar kira ödenen Norveç gemisi 50 günden beri boş geziyor.

16 OCAK 1975 - PERŞEMBE

- Kalorifer yakıtı olarak kullanılan Fuel-Oil'in tonunda 70 lira indirim yapıldı.
- Sovyetler Birliği ABD ile imzaladığı 1972 ticaret anlaşmasını feshetti.
- Türk parasının değeri son iki yılda Mark'a karşı % 30 oranında düşürüldü.
- Ankara'da sendika referandumunda "Gizli oy, açık sayım" yöntemi uygulandı.
- Ticaret Bakanlığı'nın AET raporunda: "Türkiye'ye tanınan tavizler önemlerini yitirdi" deniliyor.

17 OCAK 1975 - CUMA

- Kredi genişlemesi etkisini gösterdi. Tüccar Tekel'den fazla tütün aldı.
- AP Milletvekili Murat Bayrak ve 12 komandosu mahkemeye verildi.
- Türk-İş'i olağanüstü kongreye çağıran Oleyis,Tunç'u işçi sınıfına ters düşmekle suçladı.
- Beyoğlu'ndaki kitapçıları basan komandolar sol yayınları parçaladı.
- Kıbrıs'lı Rumlar, İngiltere'nin üslerdeki Türklerin salınmasına ilişkin kararını gösterilerle protesto ettiler.

18 OCAK 1975 - CUMARTESİ

- Turist olarak gelen BM Heyeti haşhaş ekimini denetliyor.
- CHP'liler Bütçenin Karma Komisyon'da görüşülmesini Anayasa'ya aykırı buluyor.
- CHP erken seçimi benimseyen partilerle tarih üzerinde görüşmeye hazır olduğunu açıkladı.
- Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Temsilciliği seçiminden sonra komandolar bir öğrenciyi tabancayla yaraladı.

19 OCAK 1975 - PAZAR

- Viranşehir Mitingi dağıtıldı, TSİP arandı ve 66 kişi göz altına alındı.
- Altı aydır İngiltere'ye ait Agratur Üssünde tutsak muamelesi gören soydaşlarımız heyecanla karşılandılar. Kıbrıs'tan ilk kafileler Adana'ya gelmeye başladı.
- Dışişleri Bakanı: "Ege'de sismik araştırma kararı yakın bir tarihte yürürlüğe konacak.
- Yunanistan'da ve Kıbrıs'ta İngiltere ile ABD'ye karşı gösteriler saldırıya dönüşüyor.

20 OCAK 1975 - PAZARTESİ

- Sancar Averof'un sözlerini cevaplandırdı: "Ege'de kuvvet dengesi Türkiye'nin lehinedir."
- Bütçe Komisyonu 4 kuruluşun bütçesini 10 dakikada kabul etti.
- ABD Dışişleri Bakanlığı Kıbrıs Rum yönetimine nota verdi. Notada Kıbrıs'taki Amerikalıların korunması isteniyor.
- Sadık Şide: "Cumartesi tatilinin kaldırılması verilen hakkın geri alınması, düşünülemez" dedi.

21 OCAK 1975 - SALI

- CHP Milletvekili Ölçen ve Alpaslan: "Milliyetçi Cephe partileri bütçe iktidarını ele geçirdi."
- Ambarlı Elektrik Santralinin bir kazanı patladı. Bir ateşçi işçinin öldüğü patlama sonucu elektrik üretimi günde 2,5 milyon kilovat saat azaldı.
- Nisan'da emekli olacak işçiler SSK'ya başvurmaya başladılar.
- Erbakan: "Renksiz AP'de batıldır" dedi.Erbakan'ın bu sözü Sağ Cephe'de kuşku ile karşılandı.

22 OCAK 1975 - ÇARŞAMBA

- Urfa'da toprak sahiplerinin reformu engellemek için "Gizli Fon" kurdukları açıklandı.
- Af Yasasının 2.maddesinin iptal kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.
- Irmak: "Kıt'a sahanlığımız Ege Denizi'nin ortasından geçmektedir." dedi.
- Vatan Partisi yeniden faaliyete geçirildi.
- Eczanelerin ilaç satmama olasılığı üzerine Bakanlığa 50 milyonluk ilaç satın alma yetkisi verildi.

23 OCAK 1975 - PERŞEMBE

- İlaç üreticilerinin eczacılara "Karşı Boykot"a geçmek için anlaştıkları bildiriliyor.
- Bozbeyli: "Bizden bir çivi dahi sökemezler" dedi, Milliyetçi Cephe seçim ittifakı kurulmasını sağlamak için yasa teklifi hazırlıyor.
- Ecevit'e Kıbrıs'ta verilen rapor "Güney'deki Türkler Kuzey'e geçmeden siyasal çözüm kabul edilemez"
- BM Heyetinin haşhaşlailgili önerileri reddedildi, fabrika için 300 firma başvurdu.

24 OCAK 1975 - CUMA

- Vatan Mühendisliğe saldıran komandolar bir öğrenciyi öldürdü, 6 kişi de yaralandı. Polis dayağından akli dengesini yitirdiği bildirilen öğrenci mü şahede altına alındı.
- TMGT, İzmir'de "Komandoların büyük saldırı planı" olduğu bildirilen bir belgeyi açıkladı.
- Seçimlerin yenilenmesi önergesi Mart'ta görüşülecek; Güneş: "Türkiye'de parlamenter rejim ortadan kalkmıştır." dedi.
- Ataş akaryakıt depolama tesisinin Türkiye'ye kiralanması için yabancı şirketlere bugün 17.00'ye kadar süre tanındı.

TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

GENEL -İŞ Sendikası adına sahibi Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın Müdürü İsmail Hakkı ÖNAL

★☆★

Bu sayıdan sorumlu Yazıişleri Müdürü Erol SARAÇOĞLU

★☆★

GENEL -İŞ EMEK'in bu sayısı GENEL-İŞ Basın Bürosunda tertip edilmiş Dizgi ve Filmler Hitit Ajans Matbaacılık Offset tesislerinde hazırlanmış ve Tercüman Gazetecilik ve Matbaacılık A. Ş. Tesislerinde basılmıştır.

★☆★

Fotoğraflar: Şehir Fotoğraf Ajansı

GENEL-İŞ EMEK Basın Ahlak Yasasına uyar

İDAREHANE
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon:17 54 59-17 52 67
YENİŞEHİR
ANKARA

★☆★

YIL: 9-SAYI: 235
FİYATI: 50 KURUŞ
BASILDIĞI TARİH
1 ŞUBAT 1975

Kapak ve Grafikler: GRAFİK STÜDYO S

GENEL-İŞ EMEK'in bu sayısı 20 bin adet basılmıştır.

GENEL - İŞ EMEK

Her toplu sözleşmede artıyor ama...

İŞÇİ ÜCRETLERİ GENE FİYATLARDAN GERİDE

TÜRKİYE'deki 1 milyon 400 bin sigortalı işçinin son yıllarda ücretlerinde kaydedilen artış, tüketim mallarının fiyat artışlarının çok gerisinde kalmıştır.

1970 yılına kadar fiyat artışları genellikle sigortalı işçilerin ücret artışlarının gerisinde kalmıştır. Oysa 1970 yılından bu yana işçi ücretlerinde yüzde 62,2 oranında bir artış kaydedilirken aynı dönem içerisinde tüketim malları 86,2 oranında bir artış göstermiştir. Yani işçilerin gelirlerinde, başka bir deyimle satın alma güçlerinde bir gerileme meydana gelmiştir.

Türkiye'de Sosyal Sigortalar Kurumu'na kayıtlı işçilerin ücret artışları, Bölge Çalışma Müdürlükleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu raporlarında yer almaktadır. Hayat pahalılığı ise, Devlet İstatistik Enstitüsü, İstanbul Ticaret Odası ve Ticaret Bakanlığı Konjonktürel Dairesi tarafından yayınlanan geçinme indekslerinde tesbit edilmektedir.

Geçtiğimiz son yıl içerisinde ücretler Türkiye'de yüzde 11,4 oranında bir artış göstermiş, yıl içinde fiyatlarda yüzde 25,5'lik bir artış görülmüştür. Genellikle iki yıllık olarak imzalanan toplu iş sözleşmelerine göre işçi ücretlerinin gelecek yıl da ortalama yüzde 11 dolayında artması beklenmektedir. Oysa Dünya piyasalarındaki fiyat artışlarının da etkisiyle gelecek yıl içerisinde tüketim malları fiyatlarında yüzde 20'nin üzerinde bir artış beklenmektedir.

Toplu sözleşme dönemlerinde sendikanın hazırladığı sözleşme taslağını gören işverenler avazları çıktığınca bağırmakta, yaygara koparmaktadırlar. İşçilerin haklarını almak amacı ile kurulmuş bulunan işçi örgütleri, sendikalar işverenlerden işçilere insanca yaşayabilmeleri için, emeklerinin karşılığını tam olarak isterler. Kapitalist sömürü düzenine alışmış olan işverenler, işçilere gereken ücreti ve hakları vermeye yanaşmazlar. Gerekirse lokavt ilan ederler. işyerlerinde. İflas edeceklerini ileri sürerler. Kazançlarını az gösterir, hem vergi kaçakçılığı yaparlar, hem de işçilerin ücretlerini tam olarak ödemezler, böylecedaha çok kâr etmiş olurlar. Toplu sözleşme dönemlerin de işçilere verdikleri iki yıllık hakları, fiyatları yükselterek iki ay içinde gene işçilerin elinden geri alırlar. Geriye kalan ayların kazancı da yanlarına kâr olarak kalır, ama bunu çoğu işveren çoğu kez kazanç olarak ta göstermez ve yukarıda da açıkladığımız gibi vergi kaçakçılığı yapar ve göbeklerini olduğu kadar, ceplerini de şişirirler.

Toplu sözleşmeler ile işçilere verilen haklar fiyat artışları ile geri alınır ve yeniden patronların ceplerine indirilir. Ama, bu böyle devam etmeyecek. Gün gelecek, bilinçlenen, sınıf bilincine her geçen gün bir daha erişen işçi sınıfı tavanı delerek, sermayenin kapitalist güçlerin sömürüsüne "DUR" diyecektir.

FİYATLAR VE ÜCRETLERİN YARIŞI

Yıllar	Ortalama Sigortalı İşçi Gündeliği	İşçi Gündeliği Ortalama Artışı (Yüzde)	Yıllık Fiyat Artışı Ortalaması (Yüzde)
1964	19,50(TL)	8,8	1,2
1965	21,64	0,8	8,1
1966	23,42	8,8	4 8
1967	25,84	9,8	7,6
1968	28,22	9,2	4,6
1969	32,14	13,9	7,2
1970	35,64	10,9	6,7
1971	38,42	7,8	16,0
1972	43,44	13,1	18,0
1973	51,71	19,0	20,0
1974	57,64	11,4	25,5

Yorum

ACIMIZ BÜYÜKTÜR!..

TUSTAV

genel-iş emek

Çanakkale Şube Kongremiz yapıldı

HASAN DOĞRU YENİDEN BAŞKAN

Sendikamız Çanakkale Şube Kongresi 12 Ocak 1975 Pazar günü yapılmış ve Şube Başkanlığına yeniden Hasan Doğru seçilmiştir. Kalabalık bir işçi ve konuk topluluğunun izlediği Kongreye Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Mustafa Sığan da katılmıştır.

Kongrenin yapıldığı salonda delege çoğunluğunun hazır bulunduğu anlaşıldıktan sonra Şube Başkanı Hasan Doğru'nun açış konuşması ile çalışmalarına başlayan Genel Kurulda daha sonra Divan için seçim yapılmıştır. Divan için yapılan oylama sonunda Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Mustafa Sığan Divan Başkanlığına, YSE İşçileri Sendikası Başkanı Hüseyin Tırpan Başkan Yardımcılığına, İsmet Vurucu ve Ekrem Şahin ise Katipliklere oy birliği ile seçilmişlerdir.

Divanın yerini almasından sonra iki dakikalık saygı duruşu yapılmış ve raporların okunmasına geçilmiştir. Şube Başkanı Hasan Doğru'nun raporları okumasından sonra, raporlar üzerinde eleştirilere geçilmiştir. Söz alan Hüseyin Mutlu ve Fetih Gümürsöz, özellikle Sosyal Sigortalar Kurumu Hastahanelerinin yetersizliğinden yakınmışlar ve işçilere, işçi ailelerine gereken ilginin gösterilmediğini dile getirmişlerdir. Konuşmacılar, Çanakkale Şubesinin yakın geçmişte kurulmuş olmasına karşın, iyi çalıştığını da sözlerine eklemiş, yeni seçilecek yöneticilere başarı dileyerek konuşmalarını bitirmişlerdir.

KONUKLARIN KONUŞMALARI

Raporlar üzerinde yapılan eleştirilerin tamamlanmasından sonra, Kongreyi izleyen konukların konuşmalarına geçilmiş ve ilk sözü Çanakkale CHP milletvekili Orhan Caneri almıştır. Caneri konuşmasında işçilerin durumlarını, çalışma koşullarını ve hayat pahalılığının sözleşmeler ile alınan hakları sıfıra düşürdüğünü belirterek, Kongreye başarı dilemiş ve konuşmasını tamamlamıştır.

Caneri'den sonra söz alan Çanakkale Belediye Başkanı da, Belediye Gelirleri Yasasının çıkması halinde Belediyelerin çalıştırdıkları işçilere daha iyi olanaklar sağlayacağını söylemiş ve aksi halde belediye sınırlarının genişlemesi ve işçi sayısının artmasının belediyeleri güç durumlarda bırakabileceğini, belirterek sözlerini bitirmiştir. Belediye Başkanından sonra kürsüye gelen Belediye Başkan Yardımcısı Halim Çelen de Belediye Gelirleri Yasasının çıkmayışı halinde işçi ve memur maaşlarının ödenemez duruma geleceğini ifade etmiştir.

Son konuşmacı YSE İşçileri Sendikası Başkanı Hüseyin Tırpan ise, sendikanın ve sendikalaşmanın yararlarını anlatarak, hayat pahalılığının dayanılmaz noktaya geldiğini söylemiş ve en kısa zamanda geniş tabanlı bir hükümet kurulmasının kaçınılmaz olduğunu söyleyerek konuşmasını bitirmiştir.

MUSTAFA SIĞAN'IN KONUŞMASI

Konukların konuşmalarından sonra Divan Başkanlığını da yapmakta olan Sendikamız Genel Başkan Yardımcılarından Mustafa Sığan kürsüye gelmiş ve çeşitli konulardaki görüşlerini açıklamıştır.

Hükümet bunalımının siyasal amaçlarla yaratıldığını ve sürdürüldüğünü söyleyen Sığan, konuşmasına şöyle devam etmiştir:

"Değerli arkadaşlarım,

Hepiniz çok iyi bilirsiniz ki, bugün ülkemizde bir hükümet bunalımı vardır. Ekmeğini alın teri ile kazanan işçi, köylü, küçük memir, küçük esnaf, kısacası dar ve sabit gelirleri olan emekçi yığınlarının etkilendiği hayat pahalılığı başını almış kendi bildiğine ve sermaye sınıfının ceplerini doldurmaya gidiyor..Siyasi partilerimizin çoğunluğu kendi çıkarlarının hesabını yapmaktan zaman bulup da, halkımızın sorunlarına eğilemiyor, hatta geniş halk yığınlarının ezilmesini hedef alıyorlar. Cumhuriyet tarihimizin 51 yıllık süresinde görülmeyen bir hükümet bulunuyor başımızda. Meclislerden güvenoyu alamamış bir hükümetin, bizim sorunlarımıza çözüm bulamayacağı biz işçilerin dert ve sorunlarına eğilemeyeceği bir gerçektir. Erken seçim kaçınılmaz olmuştur. Emekçi yığınlarını sermaye sınıfının pençesinden ancak, en kısa zamanda yapılacak bir erken seçimin tayin edeceği, emekçilerden yana bir partinin kuracağı hükümet kurtarabilir.

Değerli kardeşlerim,

Bazı siyasi partilerimiz, kuruluş ve işleyiş amaçlarından da anlaşılacağı gibi sermaye sınıfının çıkarları için, emekçi yığınlarının rahat nefes almasına karşı çıkmaktadırlar. Bunu açık açık yapmıyorlarsa da, perde arkasından çevirdikleri dümen bunu gösteriyor.

14 Ekim 1973 seçimlerinde emekçi yığınlarının tamamen yir araya gelemeyişleridir ki, parlamento tablosu bugünkü durumu ortaya çıkarmıştır. Önümüzdeki günlerde veya aylarda yapılması kaçınılmaz olan bir erken seçimde tüm emekçiler olarak, size en yakın olarak gördüğünüz siyasi partinin saflarında yerinizi alınız. Sizi daha iyi savunacak partinin yanında yerinizi alınız ki, iki sene bekleyerek toplu sözleşmelerle aldığınız haklar işverenin, ser-

Devamı Sayfa 15 te

M.SIĞAN:

«Sınıf bilincine erdiğiniz zaman, sizin emeğinizle üretilen maddeleri size gerçek değerinden fazlasına satamayacaklardır»

İŞTAV

Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Ankara'da toplanan Türk-İş Başkanlar Kurulunun, görüşlerini bir bildiri ile kamuoyuna açıklamasını karşıt bir bildiri ile yanıtlamıştır. Baştürk'ün bildirisi aynen şöyledir:

ABDULLAH BAŞTÜRK, TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİNİ SUÇLADI...

A. BAŞTÜRK: «Türk-İş yöneticilerinin Türk Ulusuna ve Türk işçisine söyleyebilecek hiç birşeyi kalmamıştır...»

"Türk işçi sınıfının en büyük örgütü TÜRK-İŞ'in sorumlu yönetim organlarını bir kenara iterek, Türk sendikacılığına olumlu hiçbir katkıları bulunmayan bazı kimseleri toplayan Bay Tunç ve takımı kendi siyasal manifestolarını bir bildiriyle kamuoyuna açıkladı. Gerçekte Türk-İş tüzüğünde yeri ve meşruluğu olmayan böyle bir organın Türk işçi sınıfı adına bildiri yayınlamaya, bir takım siyasal, sosyal politika ipotekleri koymaya hak ve yetkisi yoktur. Ne var ki, yıllardır işçi sınıfının tarihsel mücadele çizgisiyle çelişkiler yaratmak için adeta kendi aralarında yarışan bu yöneticiler, şimdi de yeni bir yanlışlıklar komedyasını sahnelemektedir. Daha bir yıl önce Amerika'daki hocalarından öğrendiklerini tekrarlayarak Türk işçilerinin karşısına geçen Bay Tunç ve takımı, işçi sınıfının siyasetle uğraşmasının doğru olamayacağını, siyasetin bir çeşit çirkef olduğunu, sendikaların görevinin işçilere ücret zammı sağlamak bulunduğunu, demokrasiyi korumak, Anayasa'ya sahip çıkmanın siyası partilere ait işlerden sayıldığını söylemekteydiler. Hatta son Türk-İş Kurultayında kendilerine yutturulan Amerikan usulü sendikacılığın başlıca sloganı olan "Partilerüstü politika"dan vazgeçilmesi yönündeki önerilere, Bay Tunç ve ömründe bir gün bile emekçi olamamış, kâtiplikten başka bir görevde çalışmamış kişilerden kurulu yönetici takımı, koro halinde karşı çıkmıştı. İşçilerin siyasal bilinçlenmesini engelleme taktiklerinin gerekçesi olarak da sendikacılığın siyasal partiler karşısında tarafsız kalması uydurmacasını gösteriyorlardı.

Bay Tunç'la, etrafındaki çıkar zincirinin halkaları olan kimseler, zaman olmuş, Anayasayı ve özgürlükçü demokrasiyi askıya alan 12 Mart rejimini göklere çıkaran bildiriler yayınlamışlardır. Zaman olmuş bunlar, partiler demokrasisini suçlayıp, dikta heveslisi bir takım maceracılara serenadlar düzmüşlerdir. Zaman olmuş emekçi insanların doğal siyasal örgütlenmesi olan sol kuruluşları sıkıyönetim savcılarına curnallamışlardır. Zaman olmuş, bunlar, işçi sınıfının değil, sermaye ve iş veren kuruluşların çıkarlarını savunmada, onların sözcüleriyle yarış etmişlerdir.

Kısacası Türk-İş yönetimini elinde bulunduran bir cunta, ülkemizin özel koşulları içinde gelişen ortama göre, ama her zaman işçi sınıfının ideolojisine ters düşen ve daima kapitalizmin kulağına hoş gelen türküleri okuyan bir ihanet korosu durumuna düşmüşlerdir. Bay Tunç'un şefliğindeki bu koro, şimdi de bir kaç yıl önce curnallayıp suçladıkları sıkıyönetime sevkettirmenin delili olarak saydıkları fikir ve görüşleri savunma rolünü oynama hevesine kapılmışlardır. Bizler, Türk işçi sınıfının, doğruluğuna inandığımız temel fel sefesine ve kavgasına yürekten bağlı işçiler ve sendika temsilcileri olarak, TÜRK - İŞ yöneticilerinin, ne Türk ulusuna, ne de Türk işçisine söyleyebilecek hiçbir şeyi kalmadığı kanısındayız. Türk sendikacılığı üzerine bir çeşit manda rejimi gibi çökenler, söylediklerine kendileri inanıyorlarsa, ve de kendilerine birazcık saygıları kalmışsa, cuntalarını dağıtıp, Türk-İş içindeki çıkar düğümünü çözmeli ve demokratik sendikacılığa boyun eğmelidirler.

Türk işçisi, itiraf etmeliyiz ki, Bay Tunç'un korocularından çok daha bilinçlidir, ilericidir, solcudur. Çok daha özgürlükçüdür, çok daha demokrattır. Bu bakımdan Türkiye'nin sorunlarının çözümünde, işçi sınıfı kendi ağırlığını, siyasal gücünü nereye koyacağını 1973'te göstermiştir. Yapılacak bir erken seçimde gene de göstermeye hazırdır. Sağcı kapitalist örgütlerden, partilerden siyasal bahşiş bekleyen küçük politika hesapları içinde bulunanlar, Türk işçi sınıfının kurmaya çalıştığı demokratik sol düzeni saptıramayacakları gibi Türk-İş sömürüsünü de uzun zaman sürdüremeyeceklerdir.

İşçilerimizi, kendilerini küçük ve güçsüz sendikalar içinde parselleyen, büyük gövdeli az sayıda sendikalarda örgütlenip tek Konfederasyonda toplanmayı engelleyen Türk İş'i giderek ufalayıp, dağılmaya terkeden çıkarcı yöneticilerin, yeteneksiz vesayetinden kurtularak güçlü örgütlerini kurmaya, bilinçli vatandaşlar olarak, kaçınılmaz görünen 1975 seçimlerinde siyasal ağırlıklarını koyma eylemine davet ediyorum."

inceleme -1-

Osman Nuri KOÇTÜRK

dölyataklarımız

Geri bıraktıkları ve kaynaklarına göz koydukları Asya, Afrika, Lâtin Amerika ve Orta Doğu ülkeleri halklarının genç ve dinamik toplumlar olarak çok çocuk yapmalarından gocunan sömürgeci ülkeler, kurdukları saltanatı oyları ile yıkacak olan genç kuşakları seyreltmek ve törpülemek için yeni oyunlar peşindedirler.

Aile Planlaması diye adlandırdıkları, Doğum Kontrolü girişimleriyle analarımızı, bacılarımızı kısırlaştırmaya, dölyataklarımızı dinamitlemeye çalışıyorlar.

Emperyalizmle bütünleşmiş olan kapitalist odaklar geri ülkelerde bu işin şaklabanlığını yapmakta, işçilerle köylüleri kandırarak eşlerine gebeliği önleyici haplar yutturmayı, apışaralarına plastik helezonlar takmayı önermektedirler.

Bir süre önce ILO ile işbirliği yapan bazı patronlar ve sermaye yanlısı bilim adamı Tarabya'daki lüks otelde bir seminer düzenleyerek sendika başkanlarını kandırmaya, bu korkunç girişimde onlara yardımcı olmaya ikna etmeye çalıştılar. Kadınlarımızı helezonlayan hekime ve sağlık görevlisine avuç dolusu prim veriyor, devrimci genç kuşağı ana rahmine düşmeden yok etmek için ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar. İşçiler bu korkunç girişimin ardında yatan asıl amacı öğrenmek istiyorlarsa bu yazıyı okusunlar.

Türk toplumu yoksulluk ve çaresizliğine rağmen nüfus bakımından dinamik çanlılık gösteren genç bir insan topluluğudur. Özellikle işçi ve köylü kesimlerinde çok çocuk doğmakta, bunların bir kısmı daha sonra yoksulluk ve açlık nedeniyle yitirilirken, yaşayabilenler ülke nüfusunun hızla artmasının nedeniyle yitirilirken, yaşayabilenler ülke nüfusunun hızla artmasının nedeni olmaktadırlar. Durum yalnız Türkiye'de değil, emperyalizmin yüz kızartıcı yöntemleriyle sömürülen tüm geri bırakılmış ülkelerde de böyledir. Açlık ve yoksulluk bu toplumları bilemekte, çok çocuk yaparak kendi kendini yenilemeye zorlamaktadır. Buna karşın ABD, Kanada, Batı Almanya, Fransa gibi işi tıkırında ve Dünya gelirinin kaymağını çalarak yaşayan toplumlarda doğumlar azdır. Nüfus kendi kendini yenileyemediğinden ihtiyarlar çoğunluktadırlar. Bir "İhtiyarlar Cenneti" görüntüsünde olan kapitalist ülkeler, hem kendi toplumlarının hızla üreyen kesimlerini ve hem de sömürdükleri geri ülkeleri çok çocuk yaparak çoğunluğa geçmemeleri için Doğum Kontrolu Projeleri ile seyreltmeye ve saltanatlarını böylece sürdürmeye çalışıyorlar. Ancak ölüme çare yoktur. Yaşlı zenginler zamanı gelince ölüyor ve arkalarında boşluklar bırakıyorlar. Sömürülen kesimlerle ülkelerin hızlı üremesi zamanla bunların çoğunluğa geçmelerine ve egemen olmalarına neden olacaktır. Bunun için işçiler ve köylüler söylenenlere kulak asmadan çok çocuk yapmak, doğanın ezilenleri korumak için geliştirdiği dinamizmi kırmadan bildiklerini okumak durumundadırlar. Konuyu daha iyi kavramak için çoğalma açısından farklı toplum örnekleri verelim:

(1) - Genç Toplumlar:

Genç toplumda 1-15 yaş arasındaki nüfus oranı yüksektir. Başka deyimle çocuklar çoğunluktadırlar. Orta yaşta olanlarla ihtiyarlar azınlıkta kalırlar. Gençlerin çoğunlukta oluşu topluma dinamizm getirmiştir. Evrimler ve devrimler varlığını duyurur. Geleneksel yapı çatırdamaya başlar. Çünki genç kuşak güçlü ve devrimcidir. Çoğunluğu yaşlı tilkiler ve kurtlardan ibaret olan kurnaz patronlar bu toplumu rahatça istismar edemezler. Emperyalizmin topluma sızması ve kaynaklarını sömürmesi zordur. Bu tür girişimler, tepkilerini birlikte getirdiğinden genç toplumu sömürebilmek için çok zaman faşist yöntemler kullanmak gerekmekte, bu da çağın anlayışına ters düşmektedir. Demokratik ortamda ise çoğunlukta olan gençler oylarıyla iktidara gelir ve sosyal adaleti gerçekleştirmek için ellerinden geleni yaparlar. Aç bırakılan Dünya gelirinden payını alamayan, sömürülen toplumlar bu yapıdadırlar. Örneğin, Afrika'daki 3. Dünya Ülkeleri, Orta Doğu Ülkeleri, Uzak Doğu Ülkeleri, Latin Amerika Ülkeleri içinde bulundukları ekonomik zorluklara rağmen hızla çoğalıyor, 0-15, 16-30, 31-55 yaş grupları çoğunluğa geçmiş bulunuyorlar. Bundan 10 yıl sonra gençlerin yönetime aday olacakları ve seçimlerde oy kullanacakları bu toplumlarda sermaye sultasını sürdürmenin güç olacağını ve Amerika uşaklığının devam etmeyeceğini iyi bilen emperyalistler, genç kuşakları ana rahmine düşmeden seyreltmek ve zamanı gelince sömürüye direnecek olan bireyleri seyreltmek için doğum kontrolu uygulanıyor. Bunun sebep olduğu masrafları cömertçe karşılıyorlar.

Buna rağmen yapılan girişimler fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Çünki aç bırakılan toplum bu eziklikten hızlı artışla kurtulacak ve doğa kuralları işliyecektir.

(2) - Normal Toplum:

Normal toplumda 0-15 yaş gurubuna giren vatandaş sayısı yüksek fakat, oranbakımından genç toplumdan daha düşüktür. Sosyal adalet ilkelerine saygılı, kesimler ve guruplar arasındaki farkların az, genellikle aç ve yoksul insan sayısının düşük olduğu bu tür toplumlarda nüfus artışı normaldir. Açlığın zorladığı bir hızlı artış olmadığından, toplum varlığını korur ve normal ölçülere uyarak yeniler. Mamafi bu tür toplum giderek azalmaktadır. Sömürü yaygınlaştıkça nüfusu hızla artan toplumlar da çoğalmakta, bugün Dünya nüfusunun üçte ikisi yarı aç yaşamaktadır.

(3) - Sömürgesi İhtiyar Toplum

Sömürgeci ihtiyar toplumda nüfus artışı çok yavaştır. Karnı tok, sırtı pek olduğu için uzun süre yaşayan sömürgeci ihtiyar toplum bireyleri, çalışmadan başkalarının sırtından yaşamaya alışmışlardır. Tüm olanaklar, para, üretim araçları, diploma ve yetki yaşlıların elinde toplandığından bunlar yaşamak için herşeyi yaparlar ve başka toplumları, kendi toplumlarının işçi ve köylü kesimlerini insafsızca sömürürler Doğa'nın çocuk yapma gücünü esirgediği bu insanlar yeterince çoğalamazlar. Yaşantıları sömürdükleri insanların bilinçlenerek kurdukları sömürü düzenini değiştirmeleri ihtimalinin korkusu ve baskısı altında geçer. Bugün emperyalist ülkelerin hemen tümü bu durumdadır. Bundan 70-80 yıl sonra doğumlarla ölümlerin eşitleşeceği ve sıfır artış noktasına ulaşacakları umulan bu tür toplumlar, çağımızın yüz karası kaprisli ihtiyarların yönetiminde, genç toplumları insafsızca sömürüyor. Dünya barışını zaman zaman bozarak dengesizlikler yaratıyorlar.

Genç insan sayısı çok düşük olduğu için devrimlerini ve hatta evrimini tamamlayamayan bu tutucu toplumlar için bozulmakta, uyuşturucu maddeler ve seks özgürlüğü ile bunalan genç kuşak gidişatı etkileyememektedir.

Ne yapmalı:

Türk işçi kesimini yıpratmak, çoğalmasını ve kendi kendini yenilemesini engellemek için sendikalara sızarak, işçi liderlerini emperyalizmin maşası gibi kullanmak isteyenlere karşı uyanık olmalı ve çocuk yapma gücümüzü hiçbir şekilde sınırlamamalıyız. Anayasa'nın (52.) maddesi uyarınca devlet vatandaşların gerektiği şekilde beslenmesi için tüm tedbirleri alma durumundadır. Asgari ücret ve toplu sözleşmeye ilişkin yasalar tam olarak uygulanırsa, Dünya'ya gelen çocuklarımız aç kalmayacak ve ilerde hem sınırda hem de tezgah başında (Üretimde) babalarından boşalan yeri alacaklardır.

Türk toplumu genç bir toplumdur. Yönetimi elinde tutan gelenekçi kuşak eskimiş, gençler çoğunluğu geçmişlerdir. On yıl sonra se-

→

yonlarca gençinsan 2. Dünya Savaşından sonra gizli açlık ortamına itilen toplumun yeni filizleri gibi yetişiyor, gelişiyorlar. Atatürk ilkelerinden taviz vermeyen emperyalizm ve kapitalizmin kirli oyunlarına inançla karşı koyan bu insanların seyreltilmesi için birçok oyun tezgahlanıyor.

Bu oyunların en korkuncu, şüphesiz doğum kontrolüdür. Doğurgan toplum kesimleri olarak bilinen işçive köylü kesimlerinin döl yataklarını gebeliği önleyici haplar ve plastik helezonlarla dinamitleyerek, çocuklarımızı ana rahmine düşmeden yok etmeye çalışanlar bir taşla birkaç kuş

ma ve direnme gücümüzü zayıflatırken, bir taraftan da üretimi baltalamak istiyorlar. Türk toplumu gerçekte çocuklarına değer veren bir toplumdur. Türk anası yemeyip yedirmeyi, giymeyip giydirmeyi bilen fedakar bir anadır. Anadolu'ya onun için Anadolu diyoruz.

Bozulmuş, esrarkeş ve yolunu şaşırmış çocuklar doğuran onları Dünya'ya egemen kılmak için türlü oyunlar düzenleyenlerin varlığını sürdürmeleri için çocuklarımızdan vazgececek değiliz. Yüz milyon insanı, insan haysiyetine yakışır biçimde beslenme ve barındırma olanağı olan Türkiyede 40 milyon nüfuslu doğum kontroluna yönelmek

tırarak ihtiyar bir toplum haline gelmek istemiyoruz.

Nitekim, halk bunu sezmiş yürürlükte olan "Aile Planlaması" yasasına rağmen kapılarını aşındıran doğum kontrolcularına yüz vermediği için yabancı parasıyla finanse edilen doğum kontrol girişimleri fiyaskoyla son bulmuştur. Sendikacılar ve işçiler varlığımızın teminatı olan döl yataklarımızı korumak ve neslimizi sürdürmek için titiz davranmalı, emperyalizmin maşası haline gelmemek için çaba harcamalıdırlar.

Tarabya Oteli'nin şatafatlı dekoru içinde işçi tabanından gelme kişileri tavlayıp aldatabileceklerini zan nedenler yanıldılar ve ya-

nağı belli olmayan haberler uçurarak işçiye yardımedilmek istendiğini ve işçi liderlerinin dölyataklarını dinamitleme girişiminde ilgili çevrelere yardımcı olmaları gerektiğini kafalara yerleştirmek, basın aracılığı ile beyin yıkamak istiyorlar. İşçiler, köylüler, ve ezilen kalabalıklar önümüzdeki dönemde hızla çoğalacaklar ve dünyayı ezen sermayedarların elinden böylece kurtulacaklardır. Demokrasilerde çoğunluk önemlidir. Büyük Atatürk bize nüfusumuzun artırılmasını öğütlemişti. Biz ona inanırız. Elin gavuruna ve çıkarı için gavuruna maşa olmuş işbirlikçilerin tutarsız önerilerine değil....

ÜÇ TÜR TOPLUM

GENÇ TOPLUM:

Genç toplumlarda nüfus artış oranı yüksek ve 0-15 yaş arasındaki genç gurup genellikle baskındır. Bu toplumlar hem üretim ve hem de savunma olanakları bakımından olumlu bir gelecek vaadederler. Gençler çoğunlukla ilerici ve devrimci yapıda oldukları için emperyalizmin girişimlerine karşıt tavırdadırlar. Bu nedenle genç toplumlar kapitalist ve emperyalist çevrelerin kurkusu olmuştur. Üçüncü Dünya ülkeleri ile Türkiyemiz nüfus yapısı bakımından bu karakterdedirler. Emperyalizmi korkutan bu yapıyı bozmak için doğum kontrolü etkin hale getirilmeye çalışılıyor.

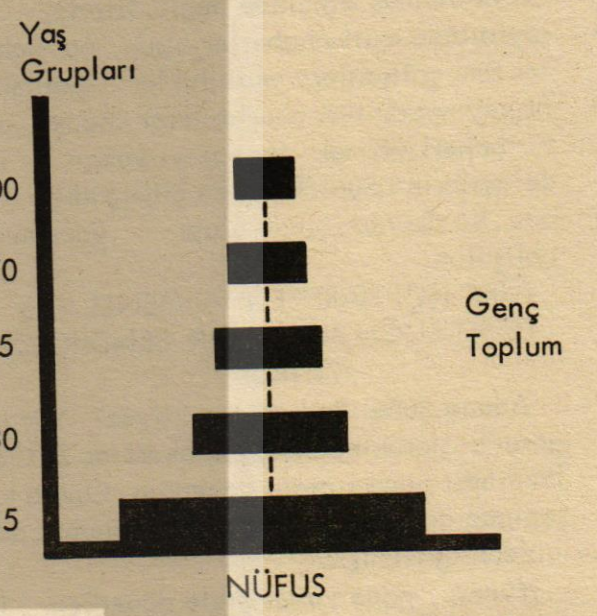

NORMAL TOPLUM:

Normal bir toplumda nüfus grupları uyumlu bir biçimde dizelenmiştir. Aç bırakılmadığı için 0-15 yaş arasındaki gruplar, diğer yaş gruplarından daha kabarıktır. Fakat genç toplumlarda olduğu gibi nüfus artış hızı yüksek olmadığından denge korunur. Emperyalizmin baskılarına maruz kalmamış ve aç bırakılmamış ülkelerde bu durumu görüyoruz. İkinci Dünya Savaşından önce bir çok toplum bu yapıdaydı. İkinci Dünya Savaşını izleyen dönemde besin maddelerinin silah olarak kullanılması ve bir çok ülkenin gizli açlığa maruz bırakılması dengeyi bozdu. Genç toplumlar türedi.

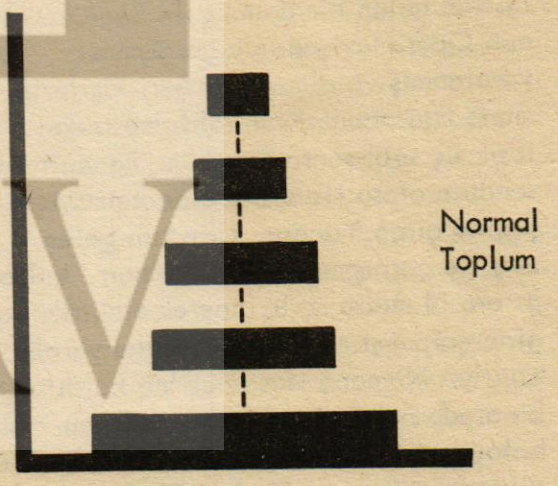

SÖMÜRGECİ İHTİYAR TOPLUM:

Hazır yiyici ve başka ülkeleri sömürerek geçinen toplumlarda, endüstrileşmiş ülkelerde Dünya gelirinin önemli bir bölümünü kasalarına aktararak topluluklarda nüfus artışının yavaşladığı ve sıfır artış noktasına yaklaştığını görüyoruz. Bu toplumlar yeteri kadar çocuk yapamamakta, gününü gün etmek için yaşayan yetişkinler gelecek kuşakları yaratamamaktadırlar. Bir ihtiyarlar cenneti haline gelen genç kuşaklardan yoksun toplumlar 15-20 yıl sonra üretim ve savunma için yeteri kadar insan gücü bulamayacaklar, hızla gerileyeceklerdir. Gelişmiş ülkeler ve ABD bu durumdadır. Doğum kontrol çalışmalarını bu nedenle destekliyor ve genç toplumları yıpratmaya bundan ötürü çalışıyor.

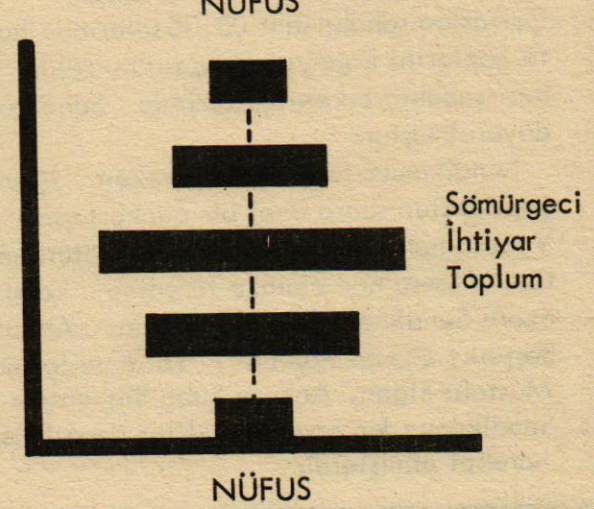

ADANA ŞUBE BAŞKANIMIZ NİYAZİ YÜCESU

Yücesu'nun cenazesi Belediye Bandosu eşliğinde ebedi istirahatgâhına götürülüyor...

YİĞİT BİR İŞ MÜCADELE SENDİKACI

Genel - İş EMEK okurlarına bu sayfalardan her zaman sevinecekleri haber vermek elimizde değil. İsteriz, her sayfasında mutlu haberler olsun, bu haberler tüm çalışanlara mutluluklar getirsin.. Bu sayımızda tüm okurlarımızı üzecek olan bir haberi vermek, bu yazıyı yazan için de acıların üzüntülerin en büyüğüdür. Bu acı, bu üzüntü içinde olayı yansıtmaya çalışalım.

TÜRK İŞÇİ HAREKETİ VE GENEL - İŞ TOPLULUĞU BÜYÜK BİR SENDİKACI YİTİRDİ

Adana Şube Başkanımız Niyazi Yücesu, görevli olarak bulunduğu Ankara'da 21 Ocak 1975 Salı gecesi otele dönerken, Opera kavşağında geçirdiği trafik kazası sonucu aramızdan ayrılmıştır.

Yücesu, gece yarısı otele dönerken Ulus'tan gelen bir dolmuş ile Sendika otosunun Opera kavşağında çarpışması sonucu yaralanmış ve olay yerindeki kişilerin Numune Hastahanesi'ne kaldırmasından yaklaşık üç saat sonra ölmüştür. Renault marka sendika otosu ile otele giderken Opera kavşağına giren Yücesu, Ulus'tan gelen dolmuş ile çarpışmış ve Yücesu'nun kullandığı oto 14 metre sürüklenerek elektrik direğine çarpmıştır. Olayı görenler yaralı Yücesu'yu Numune Hastanesi'ne kaldırmışlar, bu arada nöbetçi doktorlar gereken müdahaleyi yapmalarına rağmen Niyazi Yücesu'yu kurtaramamışlardır. 22 Ocak 1975 Çarşamba sabahı saat 03.30 sularında hayata gözlerini kapayan Yücesu'nun ölüm haberi sabahın erken saatlerinde Sendika'ya duyurulmuştur.

Sendikamız tarafından gereken işlemler yapıldıktan sonra özel bir cankurtaran ile Yücesu'nun cenazesi Adana'ya götürülmüştür. Yücesu'nun cenaze törenine katılmak üzere Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Genel Başkan Yardımcılarından Mustafa Sığan, Ankara Şube Başkanları ve Sendikamızdan bazı görevliler de Adana'ya hareket etmişlerdir.

YÜCESU'NUN CENAZESİ ADANA ŞUBEMİZ ÖNÜNDE

Cenaze Tarsus'ta Adana'daki sendika yetkilileri, diğer bütün sendikacılar, Adana Belediye Başkanı Ege Bagatur ve işçiler tarafından karşılanmış, Tarsus'tan Adana'ya konvoy halinde gidilmiştir. Geceyarısı Adana'ya girilmiş ve cenaze Niyazi Yücesu'nun Adana'daki evinde büyük bir kalabalık tarafından karşılanmıştır. Cenaze gece evinde kalmış, 23 Ocak 1975 Perşembe günü sabah saat 10.00'da evinden alınarak Belediye önüne getirilmiştir. Niyazi Yücesu'nun cenaze törenine Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Genel Başkan Yardımcılarından Mustafa Sığan, Adana Belediye Başkanı Ege Bagatur, CHP Adana Milletvekili Mehmet Can, Sendikamız Ankara 1.Şube Başkanı Cihan Erdem, 3. Şube Başkanı Hasan Çağlar, 4.Şube Başkanı Fikret Özcan, Gaziantep Şube Başkanı Emin Erdem, İskenderun Şube Başkanı Haşim Deletioğlu, Mersin Şube Başkanı Cemil Yetik, Konya Şube Başkanı Bekir Can, Kayseri Şube Başkanı İsmail Çalışkan, Malatya Şube Mali Sekreteri Alhas Dursun, Gaziantep Şube Sekreteri Mevlüt Avcı, Mali Sekreteri Ökkeş İlbaylı ve sendikamızdan bazı görevliler de katılmışlardır.

Yücesu'nun cenazesi sabah saat 10.00'da evinden alınmış ve büyük bir konvoy halinde Belediye'nin önüne getirilmiştir. Belediye görevlerinde çalışan işçilerin tümü, Adana'daki tüm sendikaların yetkilileri, kısacası tüm Adanalıların katıldığı tören hazin bir şekilde devam etmiş ve cenaze

'YU YİTİRDİK

Çİ, Bİ BİR YDI O...

...ve anımsarken

TÜRK işçi sınıfı ve Genel-İş topluluğu iyi bir insan, kavgacı bir işçi, yiğit bir sendikacı yitirdi. Bu yiğit işçinin ardından binlerce Adanalı yürüdü, emekçi yürüdü, işçi yürüdü, sendikacı yürüdü. Gözyaşları dökerek, hüzünlerini yüreklerine gömerek.

Sözü edilen kavgacı işçi, yiğit sendikacı Niyazi Yücesu'yu bir trafik kazası sonucu bütün yönleriyle gömdük kalbimize.

O, emeğin en yüce değer olduğuna inanmış, çalışanların emeğinin karşılığını tam olarak almasından yana bir sendikacıydı. Alınterinin ne demek olduğunu çok iyi bilirdi. Ekmeğini emeklerini ile kazananları çok iyi tanırdı. Çünkü, daha küçük yaşlarda, ekonomik olanaksızlıklar nedeniyle tahsilini yarıda bırakarak, ekmeğini alınteri ile kazanmaya başlamıştı. Sadece kendi ekmeğini kazanmakla kalmamıştı Yücesu, ailesine de yardımcı olmuştu. İşçi olarak başlamıştı yaşam savaşına. Kazandığı üç-beş kuruşu ailesiyle bölüşmüş ve yaşamını böyle sürdürmüştü.

Yücesu, tavında dövülmüş demir örneği, küçükten binbir zorluklarla karşılaşarak, ezilerek, sömürülerek, sendikal çalışmalarından ötürü defalarca işinden kovularak sürdürmüş yaşamını ve çelikleşmiş bir sendikacı olarak kapılanmıştı Adana Belediyesi'nde.

Devamı Sayfa 10'da

↑ HAZİN TÖRENDEN BİR GÖRÜNÜŞ..

Yücesu'nun trafik kazası yaptığı sırada kullandığı Sendika otosu, kazadan sonra böyle idi.

Belediyenin önünden Sendikanın önüne kadar Belediye Bandosu eşliğinde omuzlarda taşınmıştır. Sendika önünde iki dakikalık bir saygı duruşu yapılmış ve Adana Belediye Başkanı Ege Bagatur ile Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Yücesu'nun kişiliği, insanlığı, çalışkanlığı hakkında kısa birer konuşma yapmışlardır. Genel Başkanımız Abdullah Baştürk yaptığı konuşmada, "Ben onbeş sene önce Adana Belediyesi'nde Genel-İş'i örgütlemek için Adana'ya geldiğimde, Adana Belediyesi'nde çalışan iyi bir insan, kavgacı bir işçi Niyazi Yücesu'yu tanımıştım. O kendisinden çok işçiler için, işçi hakları için uğraşan bir insandı. Elindeki bayrağı buraya kadar taşıdı, hiç bıkmadan, usanmadan taşıdı. Başımız sağ olsun" demiştir.

Baştürk'ün konuşmasından sonra cenaze, cenaze arabasına koyulmuş ve asri mezarlığa getirilmiştir. Yücesu'nun cenazesi hazin bir törenle asri mezarlıkta toprağa verilmiştir.

Cenaze töreninden sonra Genel Başkanımız Abdullah Baştürk, yazılı bir demeç vermiştir. Baştürk'ün demeci şöyledir: "Arkadaşımız Yücesu iyi bir emekçiydi. Ülkemizin emekçi kesiminin ezilmişliğini, horlanmışlığını bilen, mücadeleyi seven bilinçli ve değerli bir sendikacı olduğu gibi, emekçi kesiminin güvenilir bir temsilcisiydi de. Demokrasiye ve onun kurallarına saygılı bir sendikacıydı. Türk işçisi değerli bir savaşçı yitirmiştir. Başımız sağ olsun."

büyük sendikacı

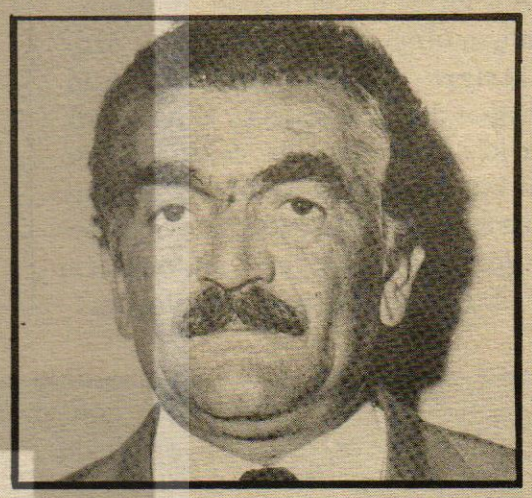

NİYAZİ YÜCESU'NUN HAL TERCÜMESİ

1925 yılında Elâzığ'da doğan Niyazi Yücesu, ilk ve orta öğreniminden sonra Askeri Lise'nin 2.sınıfındayken, imkansızlıklar nedeniyle çalışma hayatına atılmak zorunda kalmıştır. 1949 yılında hem işçilik, hem de sendikacılık çalışmalarına başlayan Niyazi Yücesu, ilk olarak Etibank Şark Kromları İşletmesine, daha sonra da Ergani Bakır İşletmesi'ne ait madenlere işçi olarak girmiştir. 1959'da Çimento Sanayii'nin Elazığ ve Gaziantep'teki fabrikalarında bulunan Yücesu, sendikal çalışmalarından dolayı beş kez işinden çıkarılmıştır.

Niyazi Yücesu 1962 yılında Adana'da Belediye işçilerinin sendikalaşma çalışmalarına önderlik etmiş ve Genel— İş Sendikası'nın Adana Şube Başkanlığına seçilmiştir.

O zamandan beri Adana Beled iye işçilerinin hak mücadelelerine liderlik eden Yücesu, evli ve biri kız olmak üzere dört çocuk babasıydı.

TÜSTAV

EDEBİYATA SIĞINMAK

İlhami SOYSAL

yor, konuşuyor, şakalaşıyor ve ertesi gün gene karşılaşacağınızı düşünüp ayrılıyorsunuz...

Sonra ertesi gün oluyor... Birden bir telefon, bir haber, "Öldü" diyorlar... Bir trafik kazası, bir kalp krizi, bir şu, bir bu... Öldü diyorlar ve hikaye bitiyor. O bir gün önce konuştuğunuz, gülüştüğünüz, şakalatşığınız, kişisel sorunları, ülke sorunlarını tartıştığınız, uyuştuğunuz, uyuşamadığınız dostunuz, arkadaşınız yok artık. Ölmüş...

Tevekkeli dememişler, "Ecel geldi cihane, baş ağrısı bahane!..." Bunun daha şairanesini Cahit Sıtkı Tarancı ne güzel söylemiştir:

"Neylersin ölüm herkesin başında. /Uyudun, uyanmadın olacak/ Kimbilir nerde, nasıl, kaç yaşında? /Bir namazlık saltanatın olacak,/ Taht misali o musalla taşında."

BEZGİNLİK BASINCA

İnsanoğlu bunalınca ne yapar? Sığınacağı neresi var? İçki mi? Alıp başını kırlara çıkmak mı? Yitirilen dostun yerini tutacak başka dostların arkadaşların arasına sığınmak mı? Yoksa sıcak bir odada, kitaplara gömülmek, kendini unutmak mı? Politika kulislerinde dedikoduya dalmak mı?

Doksan yaşını aşmış piri fanilerin bile "Devlet başa, kuzgun leşe" dedikleri bir ortamda, zevzeklikten başka birşey bilmeyen politikacıların ortalıkta cirit attığı bir dönemde politikanın avutucu olması olanak dışı. Alıp başını kırlara, doğaya sığınmak için iklim uygun değil, ortalıkta ayaz kol geziyor ki, dayanılır gibi değil. İçki de aldatıcı bir oyalama türü,fazlasını bünye kaldırmaz. Geriye kalıyor, çalışmaya sığınmak, edebiyata sığınmak..

Biz de öyle yaptık son günlerde..

ÇİLENİN SONU ÇİLE

Bir dostumuzu, bir arkadaşımızı daha bir gün önce konuşup, şakalaştığımız, ertesi sabah da, başka günlerde de konuşacağımızı sandığımız bir yürekli ve dürüst sendikacıyı, yakınları arasında "Koçero Niyazi" diye anılan Niyazi Yücesu'yu yitirdik bir trafik kazasında.

Adanalı bir sendikacıydı. Bir yazımızda yiğit lakabı ile anılır deyip Koçero Niyazi diye adından söz ettiğimizde telefon edip takıldıydı: Beni cümle aleme reklam ettin kitapsız!.... diye.

Elazığlıydı, çimento fabrikası işçiliğiyle hayata atılmıştı. Gaziantep' te Sendikalar Birliği kurucusu olmuş,çeyrek yüzyıl aktif sendikacılık yapmış 12 yıl Genel-İş Adana Şube Başkanlığını yürütmüş, emekçiden yana bir çileli kavgayı sürdürüp durmuştu. Yaşasaydı, daha da sürdürecekti. Ömrü vefa etmedi. Çileli yaşamı çileli bitti.

VURDUK KİTAPLARA

Dedik ya, insanoğlu bunalınca bir yere sığınmalı. Niyazi Yücesu' nun ölüm haberinden sonra biz de vurduk kendimizi kitaplara, kitaplara, edebiyat türünden kitaplara:

Fürüzan'ın 12 Mart sonrası olaylarını anlatan, olayların içinden çıkıp gelmiş Emineyi, 1947 doğumlu Emine' yi anlatan "47'liler"adlı romanını yarılamıştık. O bugünlük üst tarafını da bir gecede okuyup bitirdik. Okuduğumuzun tadı, acı burukluğu, yürek yakıcılığı hâlâ damağımızda 47' lileri bir daha okumalı... Sonra Oktay Akbal'ın güncelerinin sonuncusunu, 1970 - 73 yıllarını kapsayanını "Yeryüzü Korkusu" nu okumaya başladık. 23 Mayıs 1971'de gazeteciliğinden de önce bir edebiyat adamı olan Oktay Akbal şöyle yazmış:

"Saat beşti. Lorca'nın dizlerindeki gibi 'tam beşiydi akşamın' değil. Sabahın beşi. Doldular eve. Bir, iki beş altı kişi. Silahlar, kuşkulu bakışlar.. Zor giyebildim pantolonumu, kazağımı. Götürecekler sandım..."

GÜNLER BÖYLE GEÇTİ

Oktay Akbal 12 Mart sonrasının o ilk günlerinin dehşetini yüreğinde duymuş biri olarak güncesine edebiyat dolu şeyler yazmış. Uslu Uslu anlatıyor, kitap aramaları, toplatmaları..

Bir başka sayfada 13 Temmuz'da gazetede yazdığı bir yazıdan dolayı savcılığa götürülüşünü, yüreğine dolan yeryüzü korkusunu dile getirmiş "Koca bir kapı. Bir süngülü duruyor ardımda. Boş uzun koridorlar. Bekliyorum o kapının açılmasını. Ne olacak açılıp? Biri çıkacak ya da beni içeri çağıracaklar....Saat ücte sorguydaydım. Sivilsiz, süngüsüz, bekletilmeden. Oktay, Kurtbökeyi de getirmişler Maltepe'den. İki süngülü ortasında. Konuştuk ayaküstü. Ben çıktım kocaman bir kapıdan özgürlüğe. Garip bir yeryüzü korkusunu yaşamış, tatmış bir kişi olarak. Bilinmez bir gün, hangi gün, yeniden duyup yaşamak üzere..."

Böyle diyor Oktay Akbal güncesinde. 13 Eylül 1973 de artık hiçbirşey yazamamaktan yakınıyor. "Son aylarda yaşamamış olmayı istedim." diyor.

AMA İNSANLAR YAŞIYOR

12 Mart sonrası faşizm uygulamalarının kurbanı çok kişi yaşamamış olmayı isterdi ama, yaşadılar. Binbir badireden geçerek yaşadılar. Niyazi Yücesu da bunlardan biriydi, belki en az zarar görenlerinden biri.Ama insan olup da, düşünen, gören, duyan bilen insan olup da 12 Mart sonrası azgınlıklarından yaralanmayan olmuş mudur? Olmuşsa zaten böyleleri insan değildir. Olsa olsa sadist işkencecilerdir, yani bir tür hastalar, sakatlar, manyaklar ya da hayvan yanları ağır basanlar. Fürüzan da zaten romanında, bunu, bunları anlatmıyor mu, korkunç bir gözlemcinin bakış açısı ile..

Kitaplar, yazılar, edebiyat, yapılması zorunlu gündelik çalışma... İnsan bunaltısını bir ölçüde unutuyor..Giden dostun ardından gidilmeyince yapılabilecek zaten başka ne var ki?

...ve anımsarken

Baştarafı Sayfa 9'da

Sendikamızın, Adana Belediyesinde örgütlenişi sırasında sıranın önünde Niyazi Yücesu görülmektedir.. Genel-İş'i Adana Belediyesinde örgütlemek için faaliyete geçen Genel Başkanımız Abdullah Baştürk, Niyazi Yücesu gibi bilinçli, inançlı ve kavgacı bir işçi ile karşılaştığı için, Adana'dan gönül rahatlığı içinde ayrılmıştı. İşte o günden bu yana sendikamızın Adana Şube Başkanlığı görevini yürüten Yücesu, sendikal mücadelesini durmadan, bıkmadan sürdürmüş, emeği sömürenlerle, işçi düşmanlarıyle, egemen güçlerle kıyasıya birsavaş vermiştir.

Yücesu'nun ölüm haberi kısa zamanda tüm işçi ve sendikamız topluluğu tarafından duyulmuş, acı haber "Yerin kulağı var" deyimini anımsatarak tüm yurda yayılmıştır. Ölüm haberinin duyulmasıyle birlikte işçi kuruluşlarından, sendikalardan, yurttaki bütün şubelerimizden gerek şahsen, gerek telefonla izahat alınmış, başsağlığı dilekleri bildirilmiştir.

Yücesu'nun ardından ne kadar yazılsa, neler yazılsa, söylense gene de onun hakkında yazılması gerekenler yazılmış sayılamaz. İnançlı, bilinçli, devrimci bir yiğit sendikacı yitirdik. Onu bir trafik kazası sonucu, acı bir ölümle gömdük yüreğimizin derinliklerine.

Onun düşündükleri, onun gerçekleşmesini istedikleri gün gelecek emekçi yığınları tarafından, işçi sınıfı tarafından gerçekleştirilecektir. O gerçekleştirmek istediği şeyleri görmedi, ömrü yetmedi buna ama kendinden sonraki kuşakların çocuklarının görmesini gerçekleştirecek fidanlar dikti...

emekçinin sözlüğü

ÜCRET ENFLASYONU

Artan ücretlerin maliyetleri artırarak fiyatların yükselmesini doğuracağı savı.

Anamalcı ekonominin yanlış ve bilim dışı savlarından biridir. Gerçekte ücretlerin artması maliyeti artırmaz, ücretleri ödemek için karşılıksız para basıp piyasaya değersiz para çıkarılması fiyatları artırır ki, bunun da ücretin yapısıyla hiçbir ilgisi yoktur.

ÜCRET FONU

Ücretlere ayrılan anamal.

ÜCRET HADDİ

Ücret fonunun işçi sayısına oranı.

ÜCRET İNDİRİMİ

Ücretlerin düşürülmesi. Toplumcu ekonomi anlayışına göre ücreti mümkün olduğu kadar düşürmek, anamalcı ekonominin temel ve kaçınılmaz zorunluğudur. Çünkü ücretle kâr ters orantılıdır. Birçok anamalcı ekonomiciler işsizliği gidermek için ücretlerin düşürülmesini önermişlerdir. Pigou, Cannan gibi ekonomicilerin önderlik ettikleri bu görüş, ücret fonu kuramı anlayışına dayanır. John Maynard Keynes gibi ünlü anamalcı kuramcılar da bu anlayışa değer vermekte, ancak ücret indiriminin fiyatları da düşüreceğini ve bundan ötürü gerçek bir ücret indiriminin sağlanamayacağını ileri sürerek işsizliğin önlenmesinde bu öneriyi yetersiz bulmaktadırlar.

ÜCRETLİ EMEK

Ücret karşılığında satılan çalışma. Diyalektik ekonomi terimidir. Diyalektik anlayışa göre ücretli emek, anamalın varlık koşuludur. Ücretli emek var olmadan anamal var olamaz. Ücretli emeğin var olması için de emeğin her şeyden önce özgür olması gerekir. Hem de öylesine özgür olmalıdır ki, Marks'ın deyimiyle, "Mülkiyetten bile özgür.." Nasıl kölenin bulunmadığı yerde efendi de bulunmazsa emek gücünden başka satacak hiçbir şeyi bulunmayan ücretli emekçilerin bulunmadığı yerde de anamal ve anamalcılık bulunmaz.

ÜCRET

EMEK gücüne karşı verilen paradır. Türkçemizde emeklik ve çalışmalık deyimleriyle dile getirilmesi önerilmiştir. Toplumcu ekonomi anlayışına göre klasik ekonomide "Emek karşılığı" olarak tanımlanır.

Bu iki tanım arasındaki ayrım çok önemlidir ve anamalcı ekonominin çevresinde dönüp dolaştığı biricik öğesi artık değeri gizler. Ücret karşılığında emek değil, emek gücü satın alınır. Emek gücünün değeri de, başkaca herhangi bir mal gibi, üretimi için gerekli emek miktarıyle belirlenmiştir. Bundan ötürüdür ki ücret, bu gücün yeniden kazanılması için beslenme, giyim, konut vb'ne yapılması gereken harcamaların toplamıdır. Daha açık bir deyişle, ücretli, geçinebilmelidir ki ertesi günü yeniden çalışacak gücü elde etsin ve çalışabilsin.

lışacak gücü elde etsin ve çalışabilsin. Tarihsel olarak ücretin evriminde, Jacques Lacour-Gayet, hemen hiç bir değişiklik olmadığına dikkati çekmektedir; "Günümüzde verilen ücretle İ.Ö. 2000 yılında verilen ücret aynıdır. Günümüzde bir orakçının eline geçen ücretle alabileceği buğday miktarı, İ.Ö. 2000 yılında Mezopotamya'daki tarım işçilerine verilen buğday miktarına eşittir." Bu eşitlik, emek gücüyle geçinene verilen ücretin "Asgari geçim seviyesi" denilen yaşamak için gerekli ve zorunlu "En az paranın çevresinde dönüp dolaştığını dile getirir. Marksçı ekonomicilere göre Çinli bir işçi emek gücünü yeniden kazanabilmek için en az bir tabak pirince ihtiyaç gösterirken, İsviçreli bir işçi en az üç tabak pirince ihtiyaç gösterebilir; onları eşitleyen, en azın miktarı değil, emek güçlerini yeniden kazanabilmeleri için her çağda ve her ülkede gerekenin en azıyla yetinmek zorunda bulunmaları - dır. Budan ötürüdür ki hiç bir ücretli emek gücünü satarak geçinme zorunluğundan asla kurtulamaz ve kendisine piyango çıkması ya da yakışıklılığından ötürü patronun kızının kendisine gönül vermesi gibi olağanüstü durumlar dışında asla refaha kavuşamaz. Araştırmacı G. Espinas bu olanaksızlığı şöyle anlatır: "Ücretlilerin durumlarını düzeltebilmeleri imkansızdır. Çünkü bağımsızlığa kavuşabilmek ancak daha çok para kazanmakla mümkündür. Patronun işçisine ödediği ücret, onun sadece hayatta kalabilmesi ve kendisine para ödeyen adamın hizmetinde devam etmesini sağlayacak bir miktarla sınırlanmıştır. Demek ki, eski efendisinin egemenliğinden kurtularak onunla rekabet etmesine imkan yoktur". Bu gerçeği anamalcı liberaller de görmüşler ve Marks'tan daha önce ücretle kar ters orantılıdır, yani ücret ne kadar azalırsa, kâr o kadar artar demişlerdir.

Ücretliyi proleter kılan, anamalcılığın bu temel ve zorunlu yasasıdır. Emek gücü sürümü ve aranımındaki değişiklikler, eşdeyişle sürüm-aranım yasası, öteki malların değerini belirlemediği gibi emek gücü malının değeri olan ücreti de belirlemez. Sürüm ve aranım, bir malın ancak piyasa fiyatının geçici dalgalanmalarını gösterir; bir malın fiyatının o malın gerçek değerinin altına neden düştüğünü ya da gerçek değerinin üstüne neden çıktığını açıklar, ama o malın gerçek değerinin ne olduğunu açıklamaz. Bütün malların değerini olduğu gibi emek gücü malının değeri olan ücreti de belirleyen, onun yeniden üretimi için gerekli emek miktarıdır. Bundan ötürüdür ki ücret, iş gücünün muhafazası ve yeniden kullanılabilmesi için gerekli mal ve hizmetlerin değerine eşittir. Kısacası ücret, emek gücünün değeridir. Oysa anamalcı ekonomide bu emeğin değeriymiş gibi gösterilir. Ücret, anamalcı üretimin temelidir. Bu yüzden klasik liberallerin Smith, Ricardo vb. gibi büyük ustalarından başlayarak çeşitli anlayışlara bağlı ekonomicilere en önemli inceleme konularından biri olmuştur. Liberal ekonomiciler ücretin genellikle adil ve yeterli olması gerektiği üstünde durmaktadırlar. Bunların karşısında yer alan toplumcu ekonomicilerse anamalcı üretimi geliştiren her yeniliğin ücret oranını düşürdüğünü ileri sürerler. Toplumcu ekonomi anlayışının savına göre emeğin verimliliğini artıran yeni makineler, keşifler, icatlar ücret oranını gittikçe düşürmektedir. Yani en az geçime yetecek para örneğin 1880 yılında 5 lirayken, 1952 yılında 50 liraya yükselmiş olabilir ama, sanayideki safi hasılaya göre ücretlerin payı gittikçe düşmüştür. Amerika Birleşik Devletlerinin resmi istatistikleri bunu açıkça göstermektedir: 1880 yılında elde edilen 100 liralık değerde ücretin payı 48 lirayken -ya da başka bir deyişle, 100 liralık bir değer üretimine 48 lira ücret verilirken- 1890 yılında aynı değere karşı ücret 45 liraya 1899 yılında 40 liraya, 1909 yılında 39 liraya, 1939 yılında 36 liraya, 1952 yılında 35 liraya düşmüştür. Bu istatistikte açıkça görüldüğü gibi ücretin para diliyle yükselmiş bulunması, gerçekte işgücü fiyatının düşmesine asla engel değildir. Örneğin bir işçinin eskiden bir saatte harcadığı emek gücünü yarım saatte harcamasını gerektiren yeni bir üretim yöntemi uygulanarak emeğin veriminin artırıldığını düşünelim. Bu halde işgücünün yeniden üretilmesi için gerekli tüketim maddeleri ihtiyacıda iki katına çıkacak ve işçiye bu yüzden iki kat ücret verilmesi gerekecektir. Oysa ücret iki kat değil, diyelim yüzde 50 arttırılmıştır. Demek ki ücret, artmış olmakla beraber emek gücünün fiyatı düşmüştür, bu işçinin eskiden 10 lira ücret aldığını varsayarak şimdi 20 lira alması gerekirken 15 lira almaktadır. Bu demektir ki yüksek ücretler, gerçekte, anamalcılara daha

Devamı Sayfa 15 te

TRT GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL CEM'E YAPILAN SALDIRILARA HALKIMIZIN TEPKİSİ ARTIYOR

TRT Genel Müdürü İsmail CEM

(HALKI UYANDIRAN ADAM)

Kendilerine "Milliyetçi Cephe" adını takan sağcı partilerin son günlerdeki saldırısı TRT'ye ve TRT Genel Müdürü İsmail Cem İpekçi'ye yöneltilmiştir. Milliyetçi Cephe'yi oluşturan sağcı partiler, kirli çamaşırlarını yüce ulusumuzdan saklama alışkanlığında olduklarından, İsmail Cem yönetimindeki TRT'nin gerçekleri tüm açıklığıyle gözler önüne sermesinden rahatsız olmuşlardır. TRT'nin gerçekçiliği, sağcı partilerin uykularını kaçırmış, İsmail Cem İpekçi'yi gerçekleri yansıtmaktan uzaklaştırmak için alarma geçmişlerdir.

TRT'nin başına geçtikten bu yana, hep halka dönük çalışmalar yapan İsmail Cem İpekçi, ülkemiz sorunlarını TRT'nin olanakları içinde, gerçekçi bir tutumla yansıtmaya çalışmıştır. Televizyon ekranlarında, radyo mikrofonlarında... Halkımızın ezilmişliğini, unutulmuşluğunu sermiştir gözler önüne. Anadolu'nun her yanına, her köşesine kadar ulaşan TRT yayınları sömürülmeye tutsak edilmiş halkımızın silkinmesine, uyanmasına neden olmuştur.

Bu durum sermayenin ve onun savunuculuğunu yapan sağcı partilerin, "Milliyetçi Cephe"nin işine gelmediğinden, hırçınlıkları artmış, uykuları kaçmış TRT'ye ve Genel Müdür İsmail Cem İpekçi'ye saldırmaya başlamışlardır.

Onların istediği, halkımızın yıllar yılı tutsak edildiği sömürü, ezilmişlik, unutulmuşluk saklı kalmalı, gerçekler hasır altı edilmelidir.. TRT ekranları ve radyo mikrofonları nalıncı keseri gibi sağcılardan yana kullanılmalıdır. Milliyetçi Cephe'yi oluşturan sağcı partiler liderlerinin, uyuşturma aracı olmalıdır. İşçinin, emekçinin, memurun, öğretmenin, dar ve sabit gelirli halkımızın sorunları yerine, sermaye sınıfının eğlence programları, kokteyll partileri, yurt dışı gezileri gösterilmelidir televizyon ekranlarında... Adana'da öldürülen işçinin, İstanbul'da öldürülen öğrencilerin haberi verilmemeli, filmleri gösterilmemelidir. Katillerin sağcı komandolar olduğu duyurulmamalıdır ulusumuza. Olaylar gerçekleri yansıtmamalı, tam tersine yurt sever devrimci gençlik tarafından çıkarıldığı oyunu sahnelenmelidir. Sağcıların istedikleri bunlardır.

Yıllar boyu uyuşturulan, uyumaya, sömürülmeye tutsak edilen halkımız, uyandırılmamalı, kapitalizmin sömürü düzeni devam ettirilmelidir. İşçi-köylünün gerçekleri görmesi, kimlerin çalışanlardan yana, kimlerin sermayeden yana olduğu anlaşılmamalıdır. Ki, nutuk meydanlarında, seçim zamanlarında yalan dolu, yapmacık sözler, sahte gülücükler yeniden yutturulsun...

Ulusumuzun öz malı olan TRT, ulusun sorunlarını dile getirmekten ötürü susturulamaz, halka dönük çalışmalar yapan TRT Genel Müdürü suçlanamaz. Sağcı partiler, ulusumuzu yalnız kendilerinin temsil ettiğini iddia edemez.TRT Genel Müdürü'ne yöneltilen tutarsız suçlamalar karşısında, ilerici, demokratik kuruluşların görüşleri duyulmazlıktan gelinemez. Son birkaç gün içinde milyonları temsilen yapılan açıklamalar, sağcı partilere TRT'nin ve TRT Genel Müdürü İsmail Cem İpekçi'nin doğru yolda olduğunu, desteklendiğini belirtmektedir. Bunu göremeyen veya görmemezlikten gelenler hesap vermeye de hazırlanmalıdırlar.

Sorarız, Milliyetçi Cephe diye ortaya çıkan sağcı partilere ve onların liderlerine, yöneticilerine, Memuriyet ve siyasal yaşamınızda sizlere yönetilen suçlamalardan veya gerçeklerden ötürü kaçınız Savcılığa başvurup da "Hakkımızda soruşturma açın, suçluysak cezamızı görelim" deme cesaretini gösterebildiniz?

Ülkeyi uçurumun eşiğine getirdiğiniz dönemlerde bile, değil Savcılığa, halkımıza bile danışmadan, cevap verme cesareti göstermeden, şapkanızı alıp kaçmadınız mı? Şimdi, sizin kirli işlerinize alet olmayan ve başında bulunduğu kurumu da alet etmeyen bir şerefli insanı, tutarsız iftiralarla suçluyorsunuz. Kendinizi 40 milyonluk bir ülkenin birkaç temsilcisi olarak görüyorsunuz. Ya geriye kalan milyonlar, onlar bu ülkenin gerçek sahipleri ve sizlerden daha çok temsile yetkili insanlar olarak hep arka saflarda kalmalıdırlar değil mi? Sömürüde de önde gitmelidirler onlar. Bunu mu istiyorsunuz sizler? Avucunuzu yalayın.

Halkımızın yanında yerini alan, onların sorunlarını bütün açıklıklarıyle ortaya koyan her kim olursa, bu yüce ulus o kuruluşun ve o kişinin yanında yerini alacaktır.

Değerli okurlarımız,

Sendikamız İcra Kurulu, TRT'ye ve TRT Genel Müdürü İsmail Cem İpekçi'ye yapılan saldırılar karşısında, görüşlerini açıklamış ve aşağıdaki metni TRT Genel Müdürü İsmail Cem İpekçi'ye göndermiştir. Genel Başkanımız Abdullah Baştürk ve Genel Sekreterimiz Hasan Okyar imzası ile gönderilen mektup aynen şöyledir:

"Sayın İsmail CEM TRT Genel Müdürü

Son günlerde, ülkemizi çeşitli cephelere bölen, demokrasinin tüm koşullarıyla işlemesinden korkan, çeşitli oyunlar sahneleyip halkın hakemliğinden kaçan malum politikacıların, milletin hizmetinde onun sesini, takdir ve üzüntüsünü bağımsız olarak yansıtmaktan başka amacı olmayan TRT'ye ve şahsınıza yöneltikleri dayanaksız suçlamaları ibretle izlemekteyiz.

Bu çağdışı kalmışlara cesurca verdiğiniz, milleti uyaran, açık ve ders alınması gereken cevaplarınıza bütün kalbimizle katılıp desteklediğimizi bildirir, başarınızın devamı dileğiyle saygılar sunarız."

MİZAH ..!

Kadın şapkası

Genç görünmek sevdasında olan orta yaşlı bir kadın, bir gün şapka satın alacaktı.

Şapkacı ona bir şapkayı göstererek:

— Bunu satın alınız madam, dedi. Sizi on yaş genç gösterecektir.

— Öyleyse onu satın almam, diye kadın başını salladı.

— Neden?

— Çünkü onu her başımdan çıkarışta on yaş daha büyük görüneceğim de ondan!...

Tören pastası!

Adam can çekişiyordu. Karısına:

— Kokusu burnuma geldi, dedi, rosto ve pasta hazırlamışsın. Bana biraz getirir misin.

Kadın cevap verdi:

— Hayır, olmaz. Ben onları cenaze törenine katılacak olanlar için pişirmiştim. Sana verecek olursam şekilleri bozulur, elâleme rezil olurum sonra!...

Yerinde değil...

Ağır ceza mahkemesinde yargıç, komşusunu öldüren suçluya sordu:

— Komşunuzu hangi sebepten öldürdünüz?

Suçlu cevap verdi:

— Bilmiyorum efendim. Kafam yerinde değildi.

— Henüz değil, ama yakında kaybedeceksiniz, diye mırıldandı yargıç.

Yeni evliler

Kadın kocasına, komşu apartmana taşınan yeni evli çifti anlatarak dedikodu yapıyordu. Bir ara:

— Ah ah! dedi. Adam sabahları işine giderken karısını en azından beş defa öpüyor öyle ayrılıyorlar. Sen de aynı şeyi yapsana...

Adam hayretle gözlerini açarak:

— Nasıl olur karıcığım? dedi. Yeni geldiler, kendileriyle tanışmadık bile... Ayıp olmaz mı?...

İKİ KUMARBAZ

İki arkadaş kumardan sonra bir odada yatmışlar. Gece yarısı kaybeden kumarbaz arkadışının yastığının altına koyduğu parayı almağa çalışırken öteki uyanıp bu yaptığın nedir diye sormuş.

—Senin akşam bana yaptığının süt kardeşi.

İNMEK DE Mİ AKLINA GELMİYOR?

Vaktiyle kürsüye ilk defa olarak vaaza çıkan bir hocanın dili tutulmuş hoca: «Benim ismim sizce malumdur, fakat kürsüye çıkar çıkmaz aklımda ne varsa hepsi yok oldu, aklıma bir şey gelmiyor deyince, cemaatten biri:

— «Baba kürsüden inmek de mi aklına gelmiyor demiş.

TÜRKÜLERİN DİLİ

(Şu dünyanın haline ne dersin?)
— Aklım sarmaz —
(Bir güzelin bakışına vuruldum.)
— Ölmedin ya —
(Sefil baykuş ne yatarsın bu yerde?)
— Evini haciz ettiler —
(Boşuna gelmişim ben de dünyaya.)
— Beğenmediysen git —
(Bir dikili taştan başka neyim var?)
— Fazla bile —
(Gözü bağlı geçemedim dereyi...)
— Açık olan ne yaptı ki —
(Ne elmadır ne de nar...)
— Hep ayva yeriz de —
(Aşka gücüm yetmiyor.)
— Voltajın düşük —
(Allah sabırlar versin.)
— İlle de memura —
(Aklıma gelmeyen başıma geldi.)
— Acaba neydi —
(Ana beni hastaneye gönderme.)
— Doktor yok da —

SON SÖZ

Baba, kızını isteyen delikanlıya son sözünü söyledi:

— Haberiniz olsun, ölünceye kadar kızıma metelik vermiyeceğim.

— İnşallah pek geç kalmazsınız.

Madamın köpeği

Madam yeni bir köpek almış, fakat bütün gayretine rağmen susta durmayı öğretemiyordu. Bunu gören kocası:

— Bu beyinsiz hayvanla boşuna uğraşıyorsun, dedi. Öğretemiyeceksin.

Madam kızdı:

— Neden öğretemiyeyim? Başlangıçta sana öğretmek için az mı zahmet çekmiştim!...

Çifte

İki kişi konuşuyordu:

— İki namlulu çifteyi kim keşfetti acaba?

— İki tane, ikiz güzel kızı olan bir Teksaslı kovboy keşfetmiştir muhakkak!

Not

Öğrenci, öğretmene:

— Bu ödevin bir sıfır hakkettiğini söyleyemezsiniz! deyince, öğretmen:

— Doğru, dedi. Ama en aşağı derecede not oydu ne yapayım!..

PAHALI YEMEK

Piyangodan ikramiye kazanan iki arkadaş, para yemek için şehre inmişlerdi. Evvelâ bir lokantaya girdiler. Listede gördükleri en pahalı yemekleri ısmarladıktan sonra bir aralık iki arkadaştan birisi, yanlarındaki masada bir adamın hardal kavanozundan bir miktar hardal alıp tabağının kenarına koyduğunu gördü. Hemen yanındaki arkadaşını dürterek:

— Bak bak kimbilir ne pahalı yemek ki bu kadar az alıyor, dedi.

Sonra garsonu çağırarak hardal kavanozunu işaret edip, «o nedir?» dedi.

— Hardal.

— Bize de getir ondan.

Garson bir dolu kavanozu getirip masalarına koydu. İki arkadaş bir boş tabak alarak hardalı içine boşalttı. Biri fazla dayanamadı, kaşığını daldırdığı gibi ağzına soktu, fakat gözlerinden yaşlar boşanınca bunu gören arkadaşı:

— Ağlama be dostum, dedi. Lezzetli bir şey olduğunu tahmin ediyorum. Yetmezse daha getirtiriz. Paramız var çok şükür, ne üzülüyorsun?...

Suçüstü

Adamın biri, o gün evine her zamankinden oldukça erken bir saatte dönmüştü. Kötü bir durumla karşılaştı: Karısı şeffaf bir gecelikle yatmıştı, bütün vücudu meydandaydı. Onun yanında da, kocanın geldiğini işittiğinden süratle yeniden elbiselerini giydiği belli olan genç bir adam ayakta duruyordu.

Ama genç adam soğukkanlılığını kaybetmedi. Genç kadının bileğini tuttu:

— Merak edilecek bir şeyiniz yok madam, dedi. Biraz vitamin, biraz trankilizanla bir şeyiniz kalmaz.

Genç kadın, inler gibi bir sesle:

— Dur, dedi. Yeni tanıştığımızdan, kocamın doktor olduğunu sana söylemeye vakit bulamamıştım!

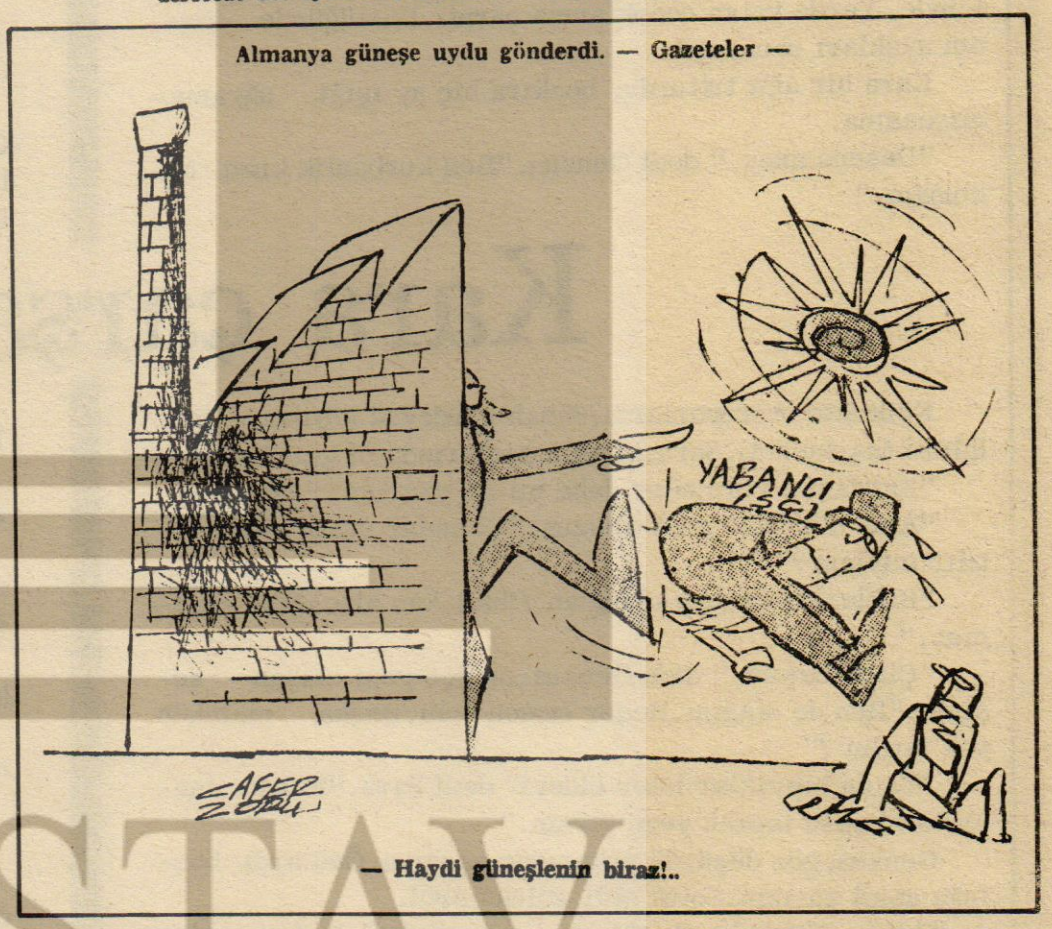

BİLMİŞGİLLER AİLESİ

grafik stüdyo S

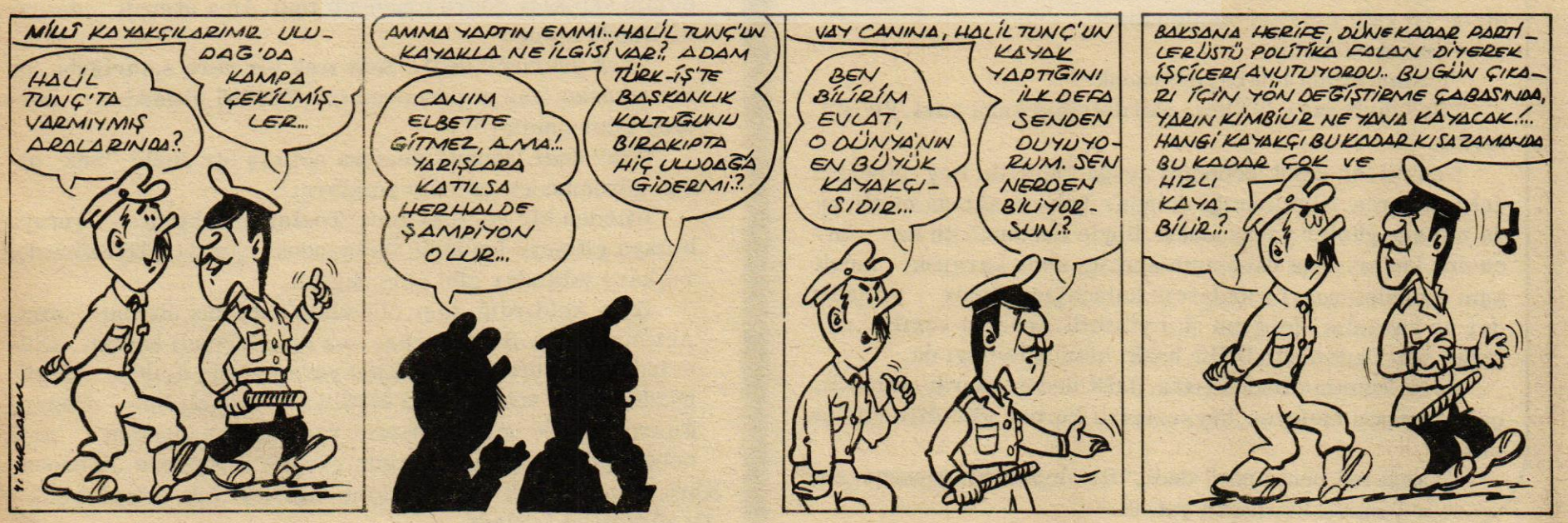

BİR HİKÂYEMİZ VAR

bekir yıldız

Kara çarşaflı gelin

Dışarıya baktı Şara. Gece, ön akşamdan daha aydınlıktı. Aya güneş vurduğunda hep böyle olurdu bozkırda gece ve geceler.

Ansızın pencerenin az ötesindeki lekeyi gördü. Kocasının öldürdüğü adamın kanıydı bu. Karanlığın süpürüldüğü gecede, sanki kanatılmış gibiydi toprak.

"Ah!" dedi Şara, yüreğine. "Ah!"

Cılızdı ama umutlanacağı güçler. Tanrısı sırtını döndürmüştü dünden beri kendisine. Can almıştı kocası çünkü, canı yaradandan tez.

Kocasının günahını ortaklaşan başını, pencerenin demirlerine dayadı Şara, Gözleri, kanlı toprağa bağlıydı gene. Önce bir gölge gibi dikeldi kan. Sonra gölgenin içi, can doldu sanki. Kocası belli belirsiz çıkageldi ardından. Eli tabancalı, aklı kindar... Birşeyler konuştular komşusu adamla, tez ve ateşli. Ateş açtı kocası.

Bozkırın tepesinde, yürüyen lamba gibiydi ay. Gelip geçti damların üzerinden. Yel esti bu sıra. Önce, canı söndürdü. Cansız gölge, yeniden sarıldı yere. Şara, kırmızılanmış toprakla, yalnız başına kalınca "Ah!" dedi yeni baştan. "Komşu adamın kanı bu."

Yürek korkuyla tıka basa dolunca, pencereyi kapattı Şara. Bir süre akılsız kaldı başı. Deli gibi dolandı odanın içinde. Yerde yatan çocuklarına çarptı. Düştüğünde kızının ayakları ucundaydı.

Kara bir ağıt tutturdu; bozkıra hiç ay ışığı uğramamışcasına.

"Desene aney," dedi Genzua. "Ben kurbanlık kuzu olmuşam."

Eşiklikte oturuyorlardı. Sabah nerdeyse köyden tarlalara taşınacaktı. Şara, kızının saçlarında el gezdirdi.

"Kardaşını vursunlar daha mı iyi yavrum?" dedi.

"Ama o küçük" dedi Genzua. "El kadar uşağı silah atılır mıymış?"

"Beklerler kurban olduğum. Obalı, kan alacağını unutmaz."

"Çileli başım," dedi Genzua, on üçe yeni ulaşan sesiyle. "Ben de ufağım. Heder etmen beni. Başka mümkün yok mudur?"

"Ya da topraklar ister ölüevi" dedi Şara. "Baban mapusta olmasa toprak yere girsin."

Genzua, göz düşürdü yukarıdan aşağıya. Önü ardı boşluğa geldi ansızın. Soluk aldı, soluk verdi.

"Canım, iğneli beşik olduktan sonra" dedi, "İster alın ister satın."

Şara, dudak ısırdı. Sevgi yeşertti.

"Anan" dedi. "Soyumuza kalkan olan canına kurban olsun. Di kalk esvabın yenilensin."

Genzua büzüldü.

"Kanım bugün mü bağışlanacak?"

"He" dedi Şara. "Ölüevi akıtılmamış kana razı. Ve sabırsız."

Genzua, on üçlük bedenini ayağa kaldırdı. Boy atacaktı daha yıllarca. İliği kemiği dolacak, baba ocağında mutlu ya da mutsuz günler yaşayacaktı. Böyle düşünmüştü az öncesine kadar. Ama babasının akıttığı kana karşılık, kendi kanı bağışlanınca, bu kadarcık kalacağına, ömür yolunun dar ve karanlık olduğuna akıl yürüttü. Anasına sarılıp ağlayamadı. Unutmuştu belki, hakkı olan ağlamayı da.

Şara, kızının elinden tuttu. Hafif beden, ağırdı şimdi. Bıçağı görünce meleyen, huysuzlaşan kurban gibi direndi Genzua.

"Yarın sal beni aney" dedi. "Bu akşam, bin yanıma sen öbür yanıma kardaşım yatsın."

"Gözünün yağına kurban" dedi Şara, umutsuz bir sesle. "Ölüevi kanını soğutmak istemez. Hemin de boklarını balta kesmez böylesi günde. Bugün isterler seni. Dedikleri olmalı."

Odaya girdiler. Yüklükten yorganları, döşekleri indirdi Şara. Açmak istediği Genzua'nın ceviz sandığıydı. Yeşildi rengi, kenarları çember kaplı...

"Soyun" dedi Şara.

Genzua, kapağı açılmış sandığa baktı. Nenesinden kalma, anasından armağan, iğne oynatmaya başlayalı beri kendi eliyle işlediği tek-tük çeyizlerine gönül tazeledi.

"Ya bunlar?" diye sordu Genzua. Halep ibrişimiyle işlenmiş yastık örtüsünü gösterirken:

"Hepsi burada kalacak" dedi Şara. "Düğünün olmayacaktı ya!"

Genzua, anasının bacaklarına sarıldı. Ağlamak baldan tatlı geldi.

"Kime varacağım aney?" dedi sonunda. "Düğünsüz, derneksiz."

Şara, bir tutamı kınalanmış kızının saçlarına yüzünü gömdü. Ona da ağlamak, gülmekten hoş geldi.

"Ne bilem Genzuam?" dedi. "Ya oğullarının biri alır seni, ya da başkasına satarlar. Elleri dardaymış da."

Güneş tepeye çıktıkça gölgeler ufalıyor, serin yerler azalıyordu. Evlerde kalanlar, çoğunlukla, elden-ayaktan düşmüş ihtiyarlardı.

Şara, sokak kapısın açtı. Kimsecikler yoktu dışarıda. Öyüeviyle karşı karşıyaydılar. Derinden ağıt sesleri geliyordu. Yaşlı bir kadındı ağlarken, güzel sözlerin tümünü öldürülmüş oğluna adıyan...

Genzua, anasının ardına sinmişti. Az sonra gidecekti. Duvarlarına bile ağıt sinmiş bu eve.

"Korkma" dedi Şara. "Allah büyüktür. Biz usulde kusur etmeyelim de..."

"He" dedi Genzua. "Şimdi daha iyi anlamışam, ölüevineak gelinlik yerine kara çarşafla gitmenin şart olduğunu. Viş!..."

Sustu Genzua. Aklına kardeşi gelmişti ansızın. Ana kız açık kapının ağzında durdular uzun bir süre.

"Ya kardaşım" dedi Genzua sonunda. "Onu nasıl görmeli? Bugün davara gitmeseydi ya."

"Kısmette varsa günün birinde görürsün" dedi Şara.

Umut, dağdan büyük geldi Genzua'ya.

"He" dedi. "Kardaşımın gözlerinden öperim. Babama da haber sal, kızın ellerinden öper, gitti de.."

Ana-kız bir daha birbirlerini hiç görmeyecekmiş gibi sarıldılar. İki beden bire düştü.

Çözüldüklerinde, Şara eğilip bir taş aldı yerden. Ölüevinin kapısına doğru nişanladı taşı. Ama atmadı, atamadı. Döndü kızına.

"Bak yavrum" dedi. "Seni ırak bir yere satarlarba, dama çıkasan. Taş at penceremize. Yüzünü gitmeden görmek ister canım."

"He" dedi, Genzua, anasına acımış bir sesle. "Söz olsun görünmeden gitmem ıraklara."

İnceden bir yel esti gene. Tozlar havalanıp şuraya buraya gitmeye koyuldu. Ölüevindeki ağıt da gökyüzüne doğru, kara yıldızlar gibi akıp dağıldı.

Şara, kaldırdığı taşı, ölüevinin kapısına attı bu sıra. Açılmadı ama. Şara bir kaç kez daha taşladı kapıyı. Ölüevinde ağıt durdu sonra. Kapı yavaş yavaş açıldı. Görünürde kimse yoktu. Sanki büyülü bir açılıştı bu. Genzua kıpırdandı. On üçlük bedenini, yaşlandıkca küçülen ama bebeleşmeden ölen nenesinin çarşafı örtüyordu. Babaocağına, daha pek çok adım hakkını bağışlayarak, ölüevine doğru yürümeye başladı.

TÜSTAV

AZ SÜRAT + ÇOK DİKKAT = MUTLU HAYAT

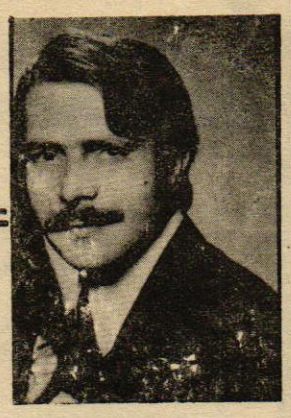

SENDİKAMIZ Ankara, Belediye Elektrik Havagazı İşçileri Şubesi Başkanı Mehmet Özbay "Türkiye Trafik Kazalarını Önleme Derneği " nce düzenlenen "EN GÜZEL EĞİTİCİ SPOT" yarışmasına katılan 5 bin kişi arasında, Türkiye ikincisi olmuştur.

Türkiye Trafik Kazalarını Önleme Derneği, ülkemizde her geçen gün biraz daha artan ve maddi hasarlar dışında çoğu kez ölümle neticelenen trafik kazalarının sayısını azaltmak bakımından bir yarışma düzenlemiştir. "En güzel eğitici spot" adı altında düzenlenen yarışma, adından da anlaşılacağı gibi eğitici bir anlam taşımakta ve amaçlarına uygun çalışmalar yapmaktadır.

Bu yarışmaya katılan Şube Başkanımız Mehmet Özbay, yarışmada Türkiye ikincisi olmuştur. Mehmet Özbay yarışmada ikinci olurken, derneğin ikinci yarışmacı için taktir ettiği 2.500 TL.d a hak kazanmıştır. Şube Başkanımız Mehmet Özbay kazandığı ödülü 12 Şubat 1975 günü İstanbul'da yapılacak bir törende alacaktır. Yarışmacının masrafları da dernek tarafından karşılanacaktır.

Ankara, Belediye Elektrik Havagazı Şubemiz Başkanı Mehmet Özbay, Ankara Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü'nde Elektrik Teknisyeni olarak çalışmaktadır. Profesyonel şoför ehliyeti olan Özbay, 34 yaşında, evli ve iki çocuk babasıdır.

Mehmet Özbay'ın Türkiye ikinciliğini kazandığı yarışmada kullandığı trafik sloganı şöyledir:

AZ SÜRAT + ÇOK DİKKAT = MUTLU HAYAT

Mehmet Özbay'ı bu başarısından ötürü kutlar, kendisine bundan sonraki çalışmalarında da başarılar dileriz.

kongre

maye sınıfının oyunlarıyla iki ayda elinizden çıkıp gitmesin. İşverenler sizlere toplu sözleşmelerle verdikleri hakları, sizlerin tüketicisi olduğunuz maddeler üstüne koyarak, sizden kat kat fazla almasın, alamasın.

Sizin hakkınızı, sizden yana olan partiden, sizin partinizden başka partiler asla savunmazlar. Bunu, geçmiş defalarca göstermiştir, göstermektedir. İşte bu bilince erdiğiniz zaman, hiçbir parti sizin emeğinizle üretilen mad deleri size gerçek değerinden fazlasını satamayacaktır.

Genel-İş, 1974-76 sözleşme döneminde, yurdumuzun bütün bölgelerinde çalışan üyelerine, tatminkâr ücret zammı ile yeni ve ileri haklar almıştır. Yapılan sözleşmelerin birinci yılı dolmak üzeredir. Daha, bu sözleşmelerle alınan haklarla bir yıl bekleyeceksiniz. Ama sermaye yanlısı partilerin yarattıkları hükümet bunalımı ve gene onlardan yana olan güvenoyu alamamış bir hükümetin yarattığı, önleyemediği, kontrol altına alamadığı hayat pahalılığı sözleşmelerle aldığınız bu hakları şimdiden alıp götürmüştür. Onun için diyorum ki, yapılacak olan bir erken seçimde oylarınızı öyle kullanın ki, bir daha sizin oylarınızla işbaşına gelen hükümet, sizin sömürülmenize seyirci kalmasın, neden hazırlamasın."

Sığan daha sonra Kongrenin tüm Genel-İş topluluğuna ve Çanakkale Şubemiz üyelerine hayırlı olmasını dileyerek konuşmasını bitirmiştir.

SEÇİMLER

Sığan'ın konuşmasını tamamlamasından sonra seçimlere geçilmiştir. Yapılan oylama sonunda Şube Başkanlığına yeniden Hasan Doğru'nun getirildiği anlaşılmıştır.

Yönetim Kuruluna İbrahim Erdal, Mustafa Tekin, İsmet Burucu, Ramazan Eroğlu, Salih Uyanık ve Ahmet Gençtepe seçilirken, bu kurulun yedek üyeliklerine de İsmail Şahin, Süleyman Sert, Hüseyin Uslu, Mustafa Tufan, Mehmet Altın ve İbrahim Serden getirilmişlerdir.

Yalçın Tolu, Ali Şen ve Şakir Aykut Denetim Kurulu üyeliklerine, Aydoğan Ersöz, Kadir Özer ve Cemal Çelik ise Denetim Kurulu yedek üyeliklerine seçilmişlerdir.

Onur Kurulu da şu üyelerden kurulmuştur: Cemal Güngör, Fetih Gümüş ve Zeki Tolu. Aynı kurulun yedek üyeliklerine de Kaya Algül, Hasan Bıkmaz ve İ. Cevdet Iğdır seçilmişlerdir.

Genel-İş EMEK, Çanakkale Şubemizin yeni görev alan yöneticilerini kutlar, kendilerine çalışmalarında başarılar diler.

Hızla artan işsizlik yüzünden Hollanda'daki Türk işçilerinin büyük bir bölümü geriye döndü

Bankerlik ruhsatı olmadığı halde paraya ihtiyacı olanların ellerindeki senetleri yüzde 40'a varan bir oranda kıran, geçtiğimiz yıl 10 milyon lira kazandığı halde yalnızca 6 bin lira vergi ödeyerek kaçakçılık yapan Vart Kuyumcuyan adlı bir konfeksiyoncu, Mali Polis Ekiplerince yakalanmıştır. Vart Kuyumcuyan'a yardımcı olan kazancını defterlere son derece az işleyerek vergi kaçırmasını kolaylaştıran Leon Karaoğlanoğlu ile konfeksiyoncunun bazı işlerini üzerine yürüttüğü kız kardeşi Solin Sedef ve paraları tahsil eden Agop Dadıroğlu da yakalanarak gözaltına alınmıştır.

Beyoğlu ve çevresinde 5 büyük mağazası olan Vart Kuyumcuyan'ın tefecilik yaptığı, vergi kaçırdığı bir süre önce Mali Polise ihbar edilmiştir. Bunun üzerine Mali Polis Ekipleri müşteri gibi Vart'a başvurmuşlar, çok acil paraya ihtiyaçları olduğunu ve ellerindeki senedi kırmasını istemişlerdir. Vart bu işi yapmış, yapınca da yakayı ele vermiştir. Bunun üzerine Mali Polis Ekipleri Vart Kuyumcuyan'ın dükkanında arama yapmışlar ve iki ayrı defter ele geçirmişlerdir. Bu defterlerde Vart'ın resmi olan günlük kazancını 140 lira olarak işlediği ancak kendisi için tuttuğu diğer defterde aynı günkü kazancının tam 39 bin lira olduğu saptanmıştır. Geçtiğimiz yılda 10 milyon lira kazanan ancak 6 bin lira vergi ödeyen Vart Kuyumcuyan'a polisler ele geçirdikleri defterler, makbuz niteliğindeki belgeler ve dekontlarda imzalı olan Leon'un nerede olduğunu sormuşlardır. Ortağı olan Leon'un Avrupa'da olduğunu söyleyen tefeci, onu kendisinin de aradığını bildirmiştir. Ancak polisler Leon'u Vart'ın dükkanının alt katında bulmuşlardır. Mali Polis Müdürü Vural Yener bu konuda, "Hem tefecilik hem de vergi kaçakçılığı yapıyordu. Banker olmadığı halde paraya ihtiyacı olanları sömüren bu kişi sonunda yakayı ele verdi. Onu 2279 sayılı ödünç para verme, 213 sayılı vergi usul kanununa muhalefet suçundan Adliye ' ye göndereceğiz" demiştir.

ÜCRET

büyük kârlar sağlayan düşürülmüş ücretlerdir. İstatistikler gelişmiş sanayilerde artık-değer oranının 1880'lerde yüzde yüz ken 1960'larda yüzde 200'ü aştığını göstermektedir.

Ücret, klasik ekonomide, çeşitli açılara göre çeşitli biçimlerde sınıflandırılmış ve adlandırılmıştır.

CEMİLE

ORHAN KEMAL

BU ROMAN, GRAFİK STÜDYO S REKLAM AJANSINDA RESİMLENDİRİLMİŞTİR

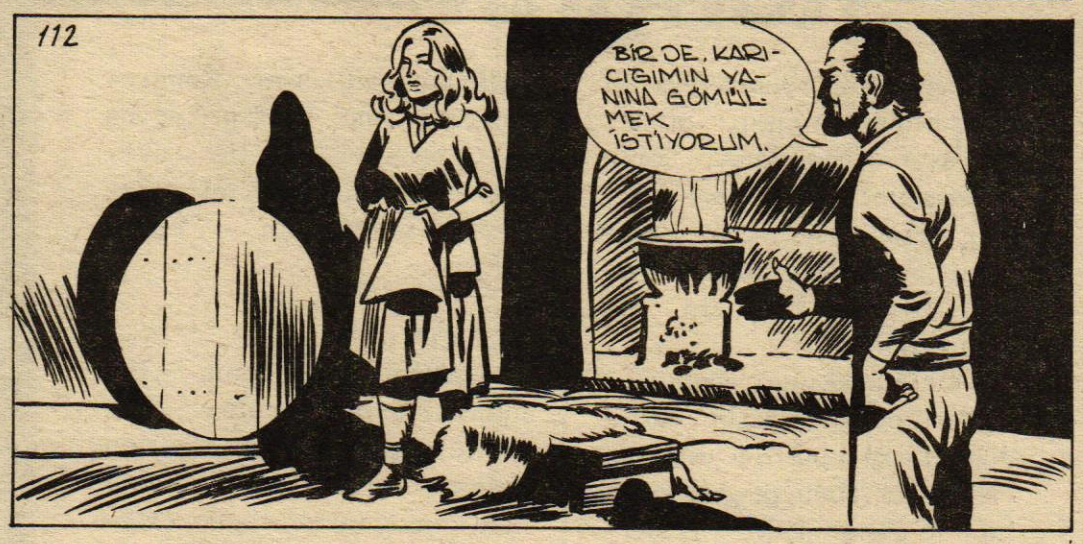

- Bulaşık yıkamak, çamaşır yıkayıp tahta silmek Bunları niye unuttun?

İhtiyarın gözleri daha çok parladı:

-...sonra Cemka, ne düşünüyorum biliyor musun? Seni istediğim gibi birine, şöyle helâl süt emmiş, beş vakit namazında birine vermeyi..

- Baba!

- ...fakir olsun, fakirlik ayıp değil, biz de fakiriz..Yeter ki damadım namuslu olsun..

- Sana küstüm babilo!

- ...oğluma da namuslu, helâl süt emmiş bir kız cağız buldum mu..Eh gayri..Ondan sonra beklerim torunlarımı...Onları ellerinden tutsam, kahve ye götürsem..Kahvede sorsalar, neyin diye..Göğsümü gere gere: torunlarım! desem...Omuzuma , tırmansalar, gözümden gözlüğümü alıp yere atsalar..Gözlüğümün camı kırılınca sen amma da ifrit olursun ha! Halbuki sen onlardan beş beterdin. Annen hemur yuğururdu, sen ikide birde burnunu, sokardın da annen oklavayı vururdu sana... Hele bir gün? Bir sepet yumurtayı atmış atmış kırmış, atmış atmış kırmıştın da sofanın deliklerinden sarı sarı akmıştı..Sen onlardan daha ziyankârdın, hınzır seni derim, dövdürmem torunlarımı..

- Baba yeter be baba!

- ...âletlerimi de karıştırsınlar isterse, isterse i lâçlarımı da birbirine katsınlar..

- .....

- ...onlara hiç darılmam ki ben!

Kızının saçlarını öptü.

- ...bir de ne istiyorum biliyor musun? Dışarda adam boyu kar, fırtına, kurt sürüleri..Üç beş ihtiyar toplanmalıyız bizim ocağın başına, sürmeliyiz cezveleri, tüttürmeliyiz cıgaralarımızı, başlamalıyız memleketten, eski günlerden konuşmağa!

Avuçlarını açtı:

- Hey Yarabbi. Sen bilirsin!

Gözleri daldı. Son günlerde bu türlü hayallere kendini fazlaca kaptırıyor, Türkiye'ye ilk geldikleri zaman hükümetin iskân edip verdiği onbeş dönümlük tarlanın bulunduğu Karagöl köyünü dilinden düşürmüyordu.

Babasının hayallerini dağıtmamak için Cemile kalkmıyor, hattâ kımıldamıyordu..Halbuki bugün ne kadar çok iş vardı...

İhtiyar Malik:

- Bir de, diye devam etti, karıcığım yanına gömülmek istiyorum..Mezarımı kendi elimle kazıp, hazırlayacağım..E mi Cenka? Beni karımın yanına gömeceksiniz değil mi?

Babasının dizinden kalkan Cemile:

- Beni gene ağlatmak mı istiyorsun? diye çıkıştı, mezar, ölüm, ne bu? Lânet olsun mezara da ölüme de!

Tekrar usturalarını bilemeğe koyulan ihtiyar Malik, başını işine eğdi.

Çemile, yamalı, ama tertemiz sofra bezini yere yaydı, yuvarlak hamur tahtasını üstüne koydu, büyük bir maşrapayla su getirdi. Ekmeği doğradı. Sonra aşağı indi. İsli, kocaman yemek tenceresini aldı geldi, kapağı açtı. Odanın içine sıcak bir soğan, yahnisi kokusu yayıldı.

ŞİİR KÖŞESİ

M.Günhan YILMAZ

GENÇLİK VE FATO'YA SUNUŞ

Omuzlarında ağırlık
Yalızlığında
Burnundan soluyarak küfret, bağır, tepin
Duyuramazsın sesini.
Yoksa kamburun
Hava bulursun
Kredi ya da teminat mektubu
Sen. Tecrübesiz, toy
Ezil ezilebildiğine.
Okuldaki ülküler
Enerji saffet
Nerde nerde
Yaşamak için şu çevrede?..

GÖKYÜZÜ

Bu ne bu
Bu noksan gökyüzü ne
Bu mavi nemenem mavi
Neyin nesi bu bulut

Erkeklik öldü mü be

METİN ELOĞLU

GÖZLERİN BİLİNMEZLİĞİ

Taş devrinden kalan gözlerin
Öylesine özgür
Bilinmezliği
Yoksul zamanların tokluğunda
Anılara uzanmış ellerin
Kararsız sancıların sonudur
Göğün genişliği.
Kadehler diplendikçe güzelleşir
Gözler ıslandıkça
Dallara erinç verir
Yeşilin güzelliği
Bu yeşile tutkudur
Bağlayan bizi acunca.
Taş devrinden mi kaldı gözlerin
Öylesine özgür
Bilinmezliğin.

TÜRKAN İLDENİZ

AĞAÇ

Ağacın, dört kol çengi kıyamet
Her dalımda bir memleket
Uzar kollarım uzar
Taşımda toprağımda bereket
Köklerimde başlar hürriyet
Bana çarptıkça anlar
Yağmur yağmur olduğunu
Rüzgâr, rüzgâr.
Taşımda toprağımda kıyamet
Köklerimden başlar hürriyet.

CAHİT SAFFET IRGAT